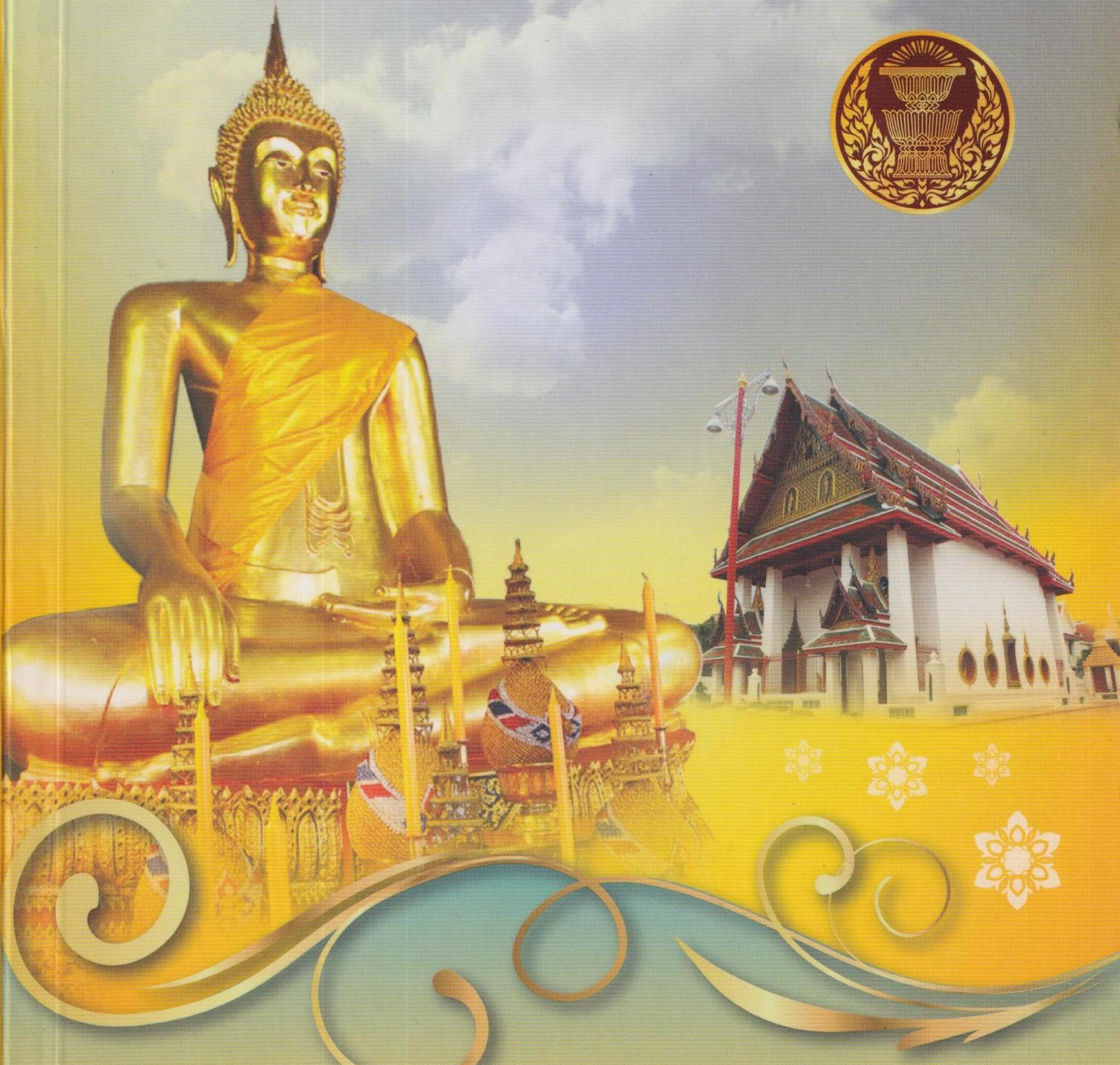

กฐินพระราชทาน
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หนังสือที่ระลึก
เนื่องในงานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๕๙

ณ วัดทองนพคุณ
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

กฐินพระราชทานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๙
ณ วัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร

ปีที่พิมพ์	ตุลาคม ๒๕๕๙
จำนวนหน้า	๙๐ หน้า
จำนวนพิมพ์	๑,๕๐๐ เล่ม
จัดทำโดย	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำนักประชาสัมพันธ์ กลุ่มงานผลิตเอกสารเผยแพร่ ๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๔๙ - ๕๐ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๔๙
พิมพ์ที่	สำนักการพิมพ์ กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๔ ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑

คำนำ

กฐินเป็นประเพณีที่อยู่คู่กับพุทธศาสนิกชนไทยมาช้านานตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยการถวายผ้าพระกฐินของพระมหากษัตริย์ไทยนั้นจัดเป็นพระราชพิธีที่สำคัญ สำหรับพระกฐินพระราชทาน เป็นผ้าพระกฐินพระราชทานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินและเครื่องกฐินให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป นำไปถวายแด่พระสงฆ์จำพรรษา ณ พระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักรในกฐินกาลทุกปี สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ได้สืบทอดประเพณีปฏิบัติในการถวายผ้าพระกฐินพระราชทานทุกปี สำหรับปีนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินให้นำไปถวายแด่พระภิกษุสงฆ์จำพรรษา ณ วัดทองนพคุณ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ในวันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ในโอกาสอันเป็นกุศลนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้จัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในการถวายผ้าพระกฐินพระราชทานขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ ประวัติวัดทองนพคุณ ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐิน อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. .... ซึ่งเป็นฉบับที่ผ่านการลงประชามติ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ มาเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและผู้ที่สนใจได้รับทราบ

กุศลผลบุญใดอันเกิดจากการถวายผ้าพระกฐินพระราชทานในครั้งนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอน้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยสืบไป

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๕๙

ประกาศกรมการศาสนา

เรื่อง การขอรับพระราชทานผ้าพระกฐิน

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การ สมาคม มูลนิธิ บริษัทห้างร้าน และประชาชนทั่วไป นำไปถวายพระสงฆ์จำพรรษา ณ พระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักร ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ กำหนดกฐินกาล เริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง วันจันทร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ (กำหนดเริ่มพระกฐินหลวง ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ตรงกับวันแรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑)

จึงขอเชิญชวนให้ผู้มีจิตศรัทธาที่ประสงค์จะสนองงานสถาบันพระมหากษัตริย์ ในการจรรโลงพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญมั่นคงสืบไป สามารถขอรับพระราชทานผ้าพระกฐินเพื่อน้อมนำไปถวายพระสงฆ์จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ พระอารามหลวงต่าง ๆ โปรดแจ้งความจำนงได้ที่กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๐๖ โทรสาร ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๐๑ ในวันและเวลาราชการ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(นายกฤษศญพงษ์ ศิริ)

อธิบดีกรมการศาสนา

สารบัญ

เรื่อง	*หน้า*
● ประวัติวัดทองนพคุณ	๗
● ประวัติเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ	๒๓
● ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐิน	๒๙
● ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๓๗
● อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	๔๑
● สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๔๙
● สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ (ฉบับผ่านประชามติ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙)	๖๓

ประวัติวัดทองนพคุณ
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

ประวัติวัดทองนพคุณ
เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร

สถานะและที่ตั้ง

วัดทองนพคุณ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๓ ซอยสมเด็จเจ้าพระยา ๑๗ ถนนสมเด็จเจ้าพระยา แขวงคลองสาน เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร สังกัดมหานิกาย

ประวัติความเป็นมา

วัดทองนพคุณ เป็นวัดโบราณ ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้าง สันนิษฐานว่า สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เพราะปรากฏเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองหลายองค์ในวัด ซึ่งเป็นเจดีย์ทรงเก่าปลายสมัยอยุธยา สมัยก่อนชาวบ้านนิยมเรียกว่า **"วัดทองล่าง"** คู่กับ **"วัดทองบน"** คือวัดทองธรรมชาติ แต่ปัจจุบันนิยมเรียกว่า **"วัดทองนพ"** กับ **"วัดทองธรรม"** เดิมทีเดียววัดนี้เป็นวัดราษฎร์ ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (ทองจีน ไกรฤกษ์) เป็นผู้บูรณปฏิสังขรณ์วัดแห่งนี้ขึ้นใหม่ แล้วน้อมเกล้าฯ

ถวายเป็นพระอารามหลวง เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๓ ได้รับพระราชทานนามว่า **“วัดทองนพคุณ”** ซึ่งแปลว่า **“พระคุณ ๙ ประการ ของพระพุทธเจ้า”** และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๔ โดยที่ชื่อวัดอาจตั้งขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ท่านผู้บูรณปฏิสังขรณ์ก็เป็นได้ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ใหญ่อีกครั้งหนึ่ง กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนวัดทองนพคุณ เป็นโบราณสถานสำคัญแห่งชาติ ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๔ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๐ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานกิตติบัตรในการที่ได้อนุรักษ์อาคารพระอุโบสถในวโรกาสฉลองพระมหานคร ครบ ๒๐๐ ปี เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

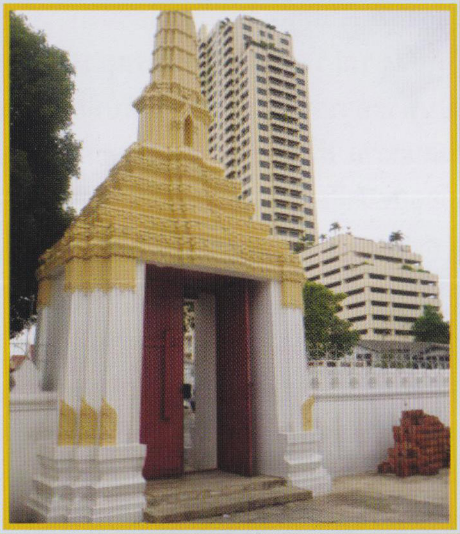

อาณาเขตวัด

เขตวัด มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ ๒๐ ไร่ ๓ งาน ๖๗ ตารางวา พื้นที่ด้านทิศเหนือติดต่อคลองวัดทองนพคุณ ตรงข้ามกับบ้านเรือน**ตระกูลกันตารัติ** ด้านทิศใต้ติดต่อถนนเข้าวัด (พื้นที่ส่วนนี้ **ตระกูลอุนาท** ถวาย) ใกล้โรงพยาบาลตากสิน สำนักงานเขตคลองสาน และป้อมป้องปัจจามิตร ด้านทิศตะวันออกติดต่อที่ดินเอกชน (พื้นที่ส่วนนี้ **ท่านล้อม เหมะชะญาติ** ถวาย) และริมแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศตะวันตกติดต่อเขตลำคูที่ตื้นเขินใกล้บ้านเรือน**ตระกูลวิชิตชลชัย**

สิ่งสำคัญภายในวัด

๑. ระฆัง เป็นหลักฐานที่สำคัญของวัด ตั้งอยู่ที่หน้าศาลาธรรมุเทศ โดยมีจารึกปรากฏอยู่ที่ระฆังโบราณ ดังนี้

"ระฆังใบนี้ เมื่อพระพุทธศักราชล่วงได้ ๒๓๙๓ พระวษา เสดสังขยา เดือน ๒ เดือน กับ ๑ วัน ปัจจุบันปีจอ โทษก คิมหันตรดู เดือนแปด ปัถมาสาด วัน ๖ แรมสิบค่ำ อายุ วัณโณ สุขัง พลัง"

ซึ่งจากจารึกอายุของระฆังตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๓ สอดคล้องกับสมัยของการบูรณปฏิสังขรณ์วัดจนได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระอารามหลวง สอดรับกับที่กองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ออกหนังสือรับรองสภาพวัดว่า ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๓

๒. พระอุโบสถ กว้าง ๑๑.๕๐ เมตร ยาว ๑๙ เมตร ลักษณะเป็นอาคารทรงไทย ขนาด ๕ ห้อง หลังคาลด ๒ ชั้น เดิมเป็นอาคารก่ออิฐถือปูนแบบเก๋งจีน ตามที่นิยมกันในสมัยรัชกาลที่ ๓ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ **พระครูกสิณสังวร (มี) อดีตเจ้าอาวาส รูปที่ ๒** ได้ทำการบูรณะใหม่โดยเปลี่ยนเป็นหลังคามุงกระเบื้องทรงไทย ประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ และเปลี่ยนซุ้มประตูกำแพงแก้ว หลังคาเก๋งด้านตะวันออกเป็นยอดปรางค์ ซุ้มประตูมีช่อฟ้าและบราลี ซุ้มหน้าต่างมี ๑๐ ช่อง ด้านละ ๕ ช่อง แต่ละด้านจะเจาะช่องหน้าต่างเป็นรูปไข่ และเมื่อเปิดหน้าต่าง ลายที่บานหน้าต่าง จะเข้ากับลายปูนปั้นข้างบนเป็นรูปคล้ายพัดยศชั้นพระครูสัญญาบัตร และระดับพระราชาคณะ (เจ้าคุณ) ส่วนหน้าต่างบานที่อยู่ตรงกลางทั้งสองด้านทำเป็นซุ้มมงกุฎ ซุ้มหน้าต่างของพระอุโบสถนี้ มีรูปทรงที่แปลกแตกต่างจากพระอุโบสถโดยทั่วไป และคงมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยเท่านั้น

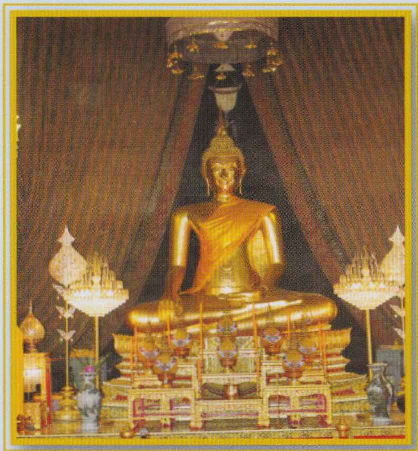

ภายในพระอุโบสถ มีภาพจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งเขียนโดย **พระครูกสิณสังวร (มี) เจ้าอาวาส รูปที่ ๒** แห่งวัดทองนพคุณ ท่านเป็นศิษย์ของขรัวอินโข่ง พระภิกษุที่เป็นจิตรกรเอกแห่งวัดราชบูรณะ สมัยรัชกาลที่ ๔ รูปแบบที่เขียน เป็นภาพเรื่องพระไตรปิฎก ปริศนาธรรม ผ้าม่าน เทพชุมนุมพระอินทร์ กิจวัตรของพระภิกษุ และเวสสันดรชาดก ได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะบ้านเรือน ผู้คน ชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม และความเจริญรุ่งเรืองในอดีต อันทรงไว้ซึ่งคุณค่า ด้านศาสนา ศิลปะ โบราณคดี การศึกษา และวัฒนธรรม จึงนับว่ามีความสำคัญ ในฐานะเป็นหลักฐานอย่างหนึ่งของชาติ โดยเฉพาะภาพผ้าม่านหลังพระประธานนั้น วาดได้งดงามเสมือนจริงมาก ว่ากันว่า ครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จมาถวายผ้าพระกฐินที่วัดแห่งนี้ เมื่อพระองค์เสด็จมาในพระอุโบสถ ถึงกับทรงอุทานว่า **"ใครเอาม่านมาแขวนอยู่หลังพระประธาน"**

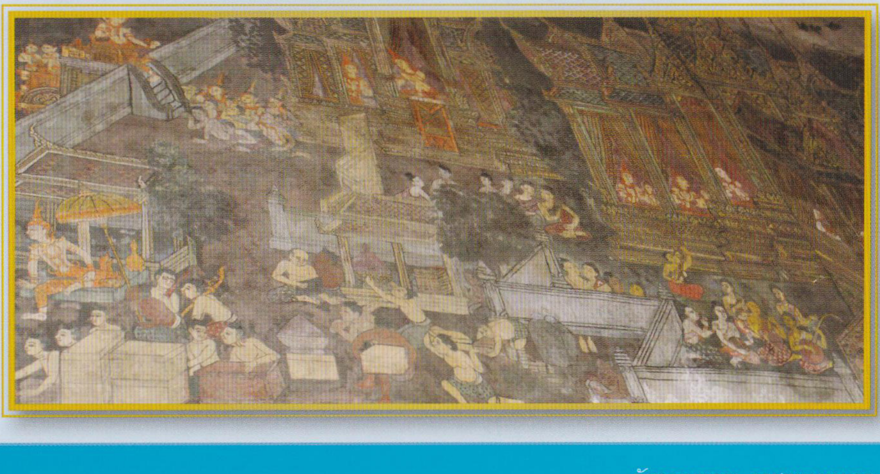

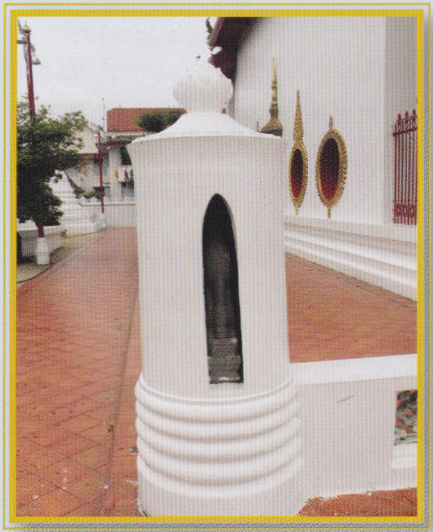

ภายนอกพระอุโบสถ มีซุ้มสีมา (เสมา) โดยรอบ มีลักษณะแปลกแตกต่างจากที่อื่น โดยออกแบบเป็นทรงเสากลม ส่วนด้านบนปั้นปูนรูปทรงกลมวางอยู่ เรียกว่า “ทรงเสาหัวเม็ด” ตรงกลางเจาะเป็นร่องเล็ก ๆ ประดิษฐานใบสีมาด้านใน และตัวซุ้มสีมาตั้งอยู่ในแนวกำแพง จากลักษณะของซุ้มสีมาไม่ใช่ทรงคฤห์ และมีรูปแบบหรือแนวความคิดที่แตกต่างออกไป น่าจะเกี่ยวข้องกับงานสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ซึ่งมีลักษณะสวยงามแปลกตาไปอีกแบบหนึ่ง

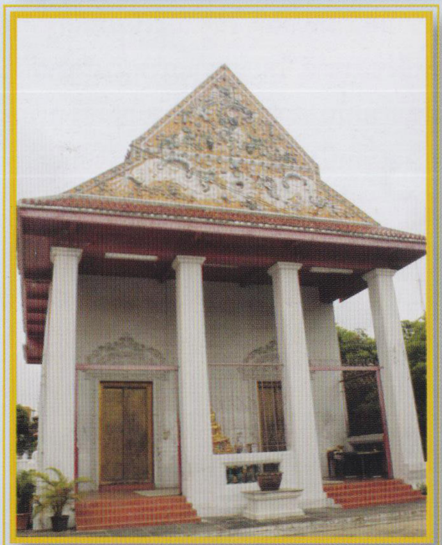

๓. พระวิหาร กว้าง ๙.๑๒ เมตร ยาว ๑๘ เมตร ลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูนทรงไทยขนาด ๕ ห้อง หลังคาลด ๒ ชั้น ไม่มีช่อฟ้าใบระกา หางหงส์ ซึ่งเป็นทรงแบบราชนิยมในสมัยรัชกาลที่ ๓ โดยหน้าบันประดับด้วยเครื่องถ้วย กระเบื้องลายครามแบบจีน กรอบประตูและหน้าต่าง ประดับด้วยปูนปั้นลายดอกไม้ และใบไม้ ที่เรียกว่า “ลายแบบนอกอย่าง” หรือ “ลายอย่างเทศ” เพดาน ประตู และหน้าต่าง เป็นลายฉลุทองและสี พระวิหารหลังนี้เป็นหลักฐานสำคัญที่มีการกล่าวว่า วัดแห่งนี้ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งสำคัญในสมัยรัชกาลที่ ๓ ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโบราณของวัดเป็นจำนวนมาก ต่อมาได้มีการบูรณะอีกครั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ และได้บูรณะย่อยครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

๔. พระประธานประจำพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๒.๑๐ เมตร สูง ๒.๖๐ เมตร พระนามไม่ปรากฏ แต่ชาวบ้านนิยมเรียก "หลวงพ่อทอง" สันนิษฐานว่า น่าจะเป็นงานที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อคราวบูรณะครั้งสำคัญ เพราะลักษณะโดยรวมแล้ว ใกล้เคียงกับกลุ่มพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ที่รัชกาลที่ ๓ ทรงสถาปนาขึ้น แตกต่างกันที่เป็นงานปูนปั้นเท่านั้น ลักษณะทางพุทธศิลป์แบบนี้นิยมเรียกว่า **"พระพักตร์อย่างหุ่น"** อันเป็นรูปแบบเฉพาะของพระพุทธรูปในสมัยรัชกาลที่ ๓ สัดส่วนของพระวรกายที่บอบบางและยืดสูงกว่าปรกติ น่าจะเกิดจากการออกแบบที่ต้องการให้สัดส่วนสัมพันธ์กันระหว่างส่วนฐาน และภาพผ้าม่านที่เปิดออกเบื้องหลังพระประธาน เพื่อเน้นให้เด่นเป็นสง่างดงามยิ่งขึ้น

๕. พระประธานประจำพระวิหาร เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัด นามว่า "หลวงพ่อแสงเพชร" สร้างจากไม้สักทองแกะสลักปิดทองแท้ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๙ นิ้ว ฐานชุกชีรองรับองค์หลวงพ่อแสงเพชรนั้น สร้างด้วยวัสดุไม้สักทองแกะสลักปิดทองแท้ โดยที่องค์พระกับฐานมิได้แยกจากกัน ขนาดสูง ๒๓ นิ้ว มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก สันนิษฐานว่า เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น รูปทรงและพระพักตร์คล้ายกับพระพุทธโสธร มีเรื่องเล่าขานกันว่า แต่เดิมหลวงพ่อแสงเพชรประดิษฐานอยู่ในกุฏิสงฆ์ คณะ ๑๒ วัดทองนพคุณ ต่อมาเกิดอัคคีภัย ไฟไหม้กุฏิสงฆ์วอดทั้งหลัง คงเหลือไว้แต่องค์หลวงพ่อแสงเพชรเท่านั้นที่มิได้ไหม้ไฟไปด้วยอย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งนัก ยังคงสภาพสมบูรณ์ ปรากฏเป็นที่ฮือฮาเลื่องลือระบือไปทั่วในด้านปาฏิหาริย์ เมื่อมีการบูรณะพระวิหารครั้งสำคัญในสมัยรัชกาลที่ ๓ จึงได้อัญเชิญมาประดิษฐานเป็นพระประธานประจำพระวิหาร และยังได้แผ่บารมีคุ้มครองให้ชาวชุมชนคลองสาน ผ่านพ้นจากอันตรายของโจรอั้งยี่ที่มีอิทธิพลมากในยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ช่วยให้แคล้วคลาดปลอดภัย หากใครมีทุกข์ร้อนอันใด ก็จะมากราบไหว้บูชาสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล นิยมถวายไข่ต้มและกล้วยน้ำว้า เป็นที่เคารพบูชาและเป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวชุมชนคลองสานมาเป็นเวลาช้านานตราบเท่าถึงปัจจุบันนี้

๖. มณฑปพระพุทธบาทจำลอง ตั้งอยู่บนพื้นที่ภายในบริเวณคณะ ๑๓ วัดทองนพคุณ โดยสร้างเป็นรูปทรงภูเขามอ สูง ๓ เมตร ฐานกว้าง ๖ เมตร สูงถึงยอด ๑๕.๒๕ เมตร ในสมัยรัชกาลที่ ๔ มีความงดงามทางสถาปัตยกรรมแบบไทยประเพณี และภายในพระมณฑปยังเป็นที่ประดิษฐาน **"พระพุทธบาทจำลอง"** มีลักษณะเป็นรอยพระพุทธบาทแบบ ๔ รอย ซ้อนเหลี่ยมก้าน ทำจากโลหะ ตามประวัติกล่าวว่า สร้างโดยพระอาจารย์ฤกษ์หรือหลวงปู่เลิก พระกรรมฐานผู้มีชื่อเสียงด้านวิปัสสนาแห่งวัดทองนพคุณ เพราะเห็นความยากลำบากในการเดินทางไกลไปนมัสการพระพุทธบาทที่จังหวัดสระบุรี จึงเกิดแรงบันดาลใจสร้างขึ้นเพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสนมัสการพระพุทธบาทจำลองตามคตินิยมต่อไป

๗. **พระเจดีย์องค์ใหญ่** ตั้งอยู่ระหว่างพระอุโบสถกับพระวิหาร รูปแบบเจดีย์เป็นเจดีย์ทรงเครื่อง ประกอบด้วย ส่วนฐาน ส่วนองค์ระฆัง และส่วนยอด ทั้งหมดอยู่ในผังย่อมุมไม้สิบสอง สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตามประวัติกล่าวว่า พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (ทองจีน ไกรฤกษ์) สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ ต่อมาท่านเจ้าคุณพระสุธรรมสังวรเถร (มา) อดีตเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ รูปที่ ๓ ได้ทำการบูรณปฏิสังขรณ์

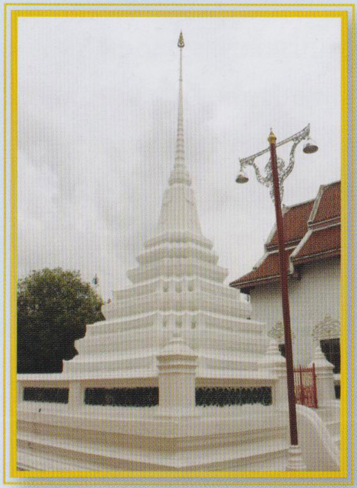

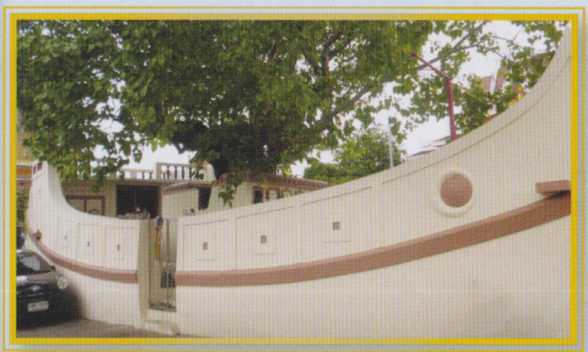

๘. **สำเภาจีน** เป็นเรือสำเภาจำลองก่ออิฐถือปูน กว้าง ๕ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ตั้งอยู่ด้านหน้าของพระอุโบสถ นอกเขตกำแพงแก้ว สร้างขึ้นเพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งกตัญญูกตเวทิตาธรรมของชุมชนชาวจีนบริเวณรอบวัดทองนพคุณ ซึ่งประกอบอาชีพค้าขายริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีเรื่องเล่าว่า เจ้าสัวท่านหนึ่ง ได้แล่นเรือสำเภาออกไปค้าขายทางทะเล เกิดอุบัติเหตุเรือรั่วทำให้น้ำเข้าเรือจวนจะล่ม ท่านเจ้าสัวจึงอธิษฐานจิตเพื่อขอให้ท่านเจ้าคุณพระสุธรรมสังวรเถร (มา) อดีตเจ้าอาวาส รูปที่ ๓ แห่งวัดทองนพคุณ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิปัสสนา เป็นพระที่มีกสิณญาณแก่กล้ามาก ได้ช่วยเหลือให้พ้นภัย วันนั้นท่านเจ้าคุณนำพระลูกวัดลงทำวัตรเย็นอยู่ จึงเอาผ้าสังฆาฏิมาม้วนเป็นก้อนกลม ๆ แล้วอุดช่องที่ร่องกระดานหอสวดมนต์ พลางร้องว่า “เอ้า ! พวกเราช่วยกันอุดหน่อย เร็ว ๆ” ท่ามกลางสายตาพระเณรลูกวัดที่พากันจ้องมอง ด้วยความประหลาดใจ สักพักท่านเจ้าคุณก็หยุดอุดช่อง แล้วพูดด้วยความดีใจว่า “เออ ! พ้นแล้ว ๆ” เมื่อเจ้าสัวท่านนั้นกลับมาแล้ว จึงไปกราบนมัสการท่านเจ้าคุณ เล่าว่า เรือเกือบจะล่มอยู่แล้ว แต่รอดมาได้เพราะบารมีธรรมของหลวงพ่อช่วยเหลือไว้ ต่อมา ท่านเจ้าสัวจึงได้สร้างเรือสำเภารองรับต้นโพธิ์ เพื่อเป็นอนุสรณ์ไว้ที่ลานวัดมีมาจนบัดนี้

๙. ประติมากรรมภาพชุดพุทธประวัติ เป็นงานประติมากรรมนูนสูง ปิดทองและระบายสี ภาพทั้งหมดมีด้วยกัน ๙๐ ชิ้น งานศิลปะพุทธประวัติของวัดทองนพคุณนี้แปลกกว่าที่แห่งอื่น และถือเป็นงานประติมากรรมเล่าเรื่องพุทธประวัติที่ละเอียดมากที่สุดเท่าที่เคยมีมา ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ภายในศาลาธรรมุเทศ ชั้น ๒ สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ โดยมีคุณนายล้อม เหมะชะญาติ เป็นผู้อุปถัมภ์ และได้อนุรักษ์ไว้เป็นศาสนศิลป์ภาพพุทธประวัติอันล้ำค่าตราบจนถึงปัจจุบัน

ลำดับเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ

วัดทองนพคุณ เป็นวัดโบราณ มีเจ้าอาวาสปกครองมาแล้วกี่รูปไม่มีหลักฐานที่จะสืบค้นได้ แต่เมื่อเป็นพระอารามหลวงแล้วมีเจ้าอาวาสปกครองสืบกันมา จำนวน ๙ รูป คือ

๑. พระญาณรังษี (แสง) ทราบว่าท่านได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส ในสมัยรัชกาลที่ ๓ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่วัดได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวง พ.ศ. ๒๓๙๓ มีความเชี่ยวชาญด้านวิปัสสนา มรณภาพในสมณเพศ

๒. พระครูกสิณสังวร (มี) ท่านเป็นชาวบางจาก จังหวัดธนบุรี เดิมอยู่วัดราชบูรณะ ฝั่งพระนคร ได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส ในสมัยรัชกาลที่ ๔ มีความเชี่ยวชาญด้านการช่าง และชำนาญด้านวิปัสสนา มรณภาพในสมณเพศ

๓. พระสุธรรมสังวรเถร (มา) ท่านเป็นหลานของพระครูกสิณสังวร ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นผู้ที่เคร่งครัดด้านการปกครอง และมีความเชี่ยวชาญด้านวิปัสสนา มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ รวมอายุ ๘๙ พรรษา ๖๘

๔. พระครูเหมนพคุณ (เผือก) ท่านเป็นชาวคลองสาน เดิมอยู่วัดพระเชตุพนฯ ฝั่งพระนคร ได้ย้ายมาอยู่วัดทองนพคุณ และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒ พอถึง พ.ศ. ๒๔๖๒ จึงได้รับการยกเป็นเจ้าอาวาสกิตติมศักดิ์ มีความเชี่ยวชาญด้านวัตถุมงคล มรณภาพเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๔ รวมอายุ ๘๓ พรรษา ๖๓

๕. พระเทพวิมล (ชุ่ม ติสาโร) ท่านเป็นชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา เดิมอยู่วัดอนงคาราม ได้ย้ายมาเป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๒ นอกจากนี้ ท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะอำเภอราษฎร์บูรณะ และกิ่งอำเภอคลองสานอีกด้วย มีความเชี่ยวชาญด้านวิปัสสนาและชำนาญด้านการศึกษา มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ รวมอายุ ๗๘ พรรษา ๕๗ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสอยู่นานถึง ๔๐ ปี

๖. พระภัทรมุนี (อิ๋น ภทฺรมุนี ป.ธ.๙) ท่านเป็นชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี สอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค เป็นรูปแรกของวัดทองนพคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นเจ้าคณะอำเภอธนบุรี และเป็นเจ้าคณะตรวจการผู้ช่วยภาค ๙ ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราช และชั้นเทพในราชทินนามเดิม มีความเชี่ยวชาญด้านโหราศาสตร์ มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ รวมอายุ ๖๘ พรรษา ๔๗

๗. พระธรรมเจดีย์ (กี มารชิโน ป.ธ.๙) ท่านเป็นชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา สอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ นอกจากนี้ ท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะจังหวัดธนบุรี และเป็นเจ้าคณะภาค ๔ อีกด้วย มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาเป็นพิเศษ เคร่งครัดด้านการปกครองและชำนาญด้านการช่าง มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมอายุ ๗๑ พรรษา ๕๑

๘. พระเทพปริยัติสุธี (เสรี ธมฺมเวที ป.ธ.๘) ท่านเป็นชาวจังหวัดนครราชสีมา ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ นอกจากนี้ ท่านยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะเขตคลองสาน และรองเจ้าคณะภาค ๘ อีกด้วย มีความเชี่ยวชาญด้านการช่างและด้านการศึกษา มรณภาพเมื่อวันศุกร์ที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖ รวมอายุ ๖๓ ปี ๓ เดือน ๓ วัน

๙. พระเทพปริยัติมุนี (สมคิด เขมจารี ป.ธ.๙) ท่านเป็นชาวจังหวัดร้อยเอ็ด สอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยค เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณรูปที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาด้านการเผยแผ่ และด้านการปกครอง นอกจากนี้ ท่านยังดำรงตำแหน่งเจ้าคณะภาค ๑๑ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน

ภารกิจ ๖ ด้าน วัดทองนพคุณ

วัดทองนพคุณ โดยเจ้าอาวาส ได้มีนโยบายบริหารจัดการวัด โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับภารกิจ ๖ ด้าน ตามมติมหาเถรสมาคม ดังนี้

๑. ด้านการปกครอง

ก. พรรษานี้ มีพระภิกษุ ๔๑ รูป สามเณร ๒๒ รูป รวม ๖๓ รูป และศิษย์วัด ๕ คน

ข. การปกครอง แบ่งเป็น ๑๓ คณะ โดยมีพระเถระเป็นเจ้าคณะผู้ปกครองในแต่ละคณะดูแลรับผิดชอบ ขึ้นตรงต่อเจ้าอาวาส

ค. มีการปกครองตามพระธรรมวินัย พระราชบัญญัติ กฎ และระเบียบของคณะสงฆ์อย่างเคร่งครัด

ง. มีระเบียบการรับพระภิกษุ สามเณร และศิษย์ เข้าสังกัดวัดโดยมีกฎกติกาหน้าที่เจ้าคณะ และผู้อยู่ในคณะจะต้องปฏิบัติ

จ. มีการทำวัตรสวดมนต์เช้า - เย็น ทุกวัน และลงอุโบสถทุกกึ่งเดือน (๑๕ วันครั้ง)

ฉ. มีการอบรมพระภิกษุสามเณรในวัดเรื่องระเบียบวินัย และอื่น ๆ

ช. มีการทำความสะอาดบริเวณวัด โดยคณะสามเณร ทุกวันโกนวันพระ

ฌ. จัดให้วัดเป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท

ญ. มีการบริหารจัดการรายได้และทรัพย์สินของวัด โดยมีเอกสารแสดงรายรับ - รายจ่ายเงินของวัด

๒. ด้านการศึกษา

ก. เป็นสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลี

ข. มีวิธีการส่งเสริมการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลีโดยมีห้องสมุดให้ค้นคว้า ตั้งมูลนิธิอุปถัมภ์ มอบรางวัลให้แก่ผู้สอบได้ ถวายนิตยภัตประจำเดือนแก่ครู สนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา จัดถวายค่าพาหนะในการสอบ เมื่ออาพาธจะได้รับการรักษาด้วยดี

ค. เป็นสถานที่จัดสอบบาลีสนามหลวง ชั้นประโยค ๑ - ๒

๓. ด้านการศึกษาสงเคราะห์

ก. จัดตั้งทุนสงเคราะห์นักเรียน ชื่อบัญชี “ทุนประถม มัธยม อุดมศึกษา วัดทองนพคุณ”

ข. จัดเพิ่มทุนสงเคราะห์นักเรียน ชื่อบัญชี “ทุนประณม มัธยม อุดมศึกษา วัดทองนพคุณ”

ค. จัดแจกทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนในวันบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายอดีตเจ้าอาวาส

๔. ด้านการเผยแผ่

ก. จัดแสดงพระธรรมเทศนาเป็นประจำทุกวันพระ ณ พระอุโบสถ และในพรรษาตลอด ๓ เดือน ทุกคืน ณ ศาลานพคุณอเนกบุญประสิทธิ์

ข. จัดกิจกรรมทำวัตรสวดมนต์ เวียนเทียน ปฏิบัติธรรม และฟังเทศน์ ทุกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ค. จัดประเพณีตักบาตรดอกไม้ ถวายเทียนพรรษา และถวายผ้าอาบน้ำฝนในวันเข้าพรรษา

ง. จัดเทศน์มหาชาติ และตักบาตรดาวดึงส์ ในวันออกพรรษา

จ. จัดการบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายอดีตเจ้าอาวาส บูรพาจารย์ และอุทิศให้ผู้มีอุปการคุณต่อวัด

ฉ. จัดปฏิบัติธรรม และบวชชีพราหมณ์ เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันพ่อแห่งชาติ และวันแม่แห่งชาติ

ช. จัดประเพณีสงกรานต์ โดยทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระพุทธรูปสำคัญของวัด และพระสงฆ์สามเณร

ฌ. จัดโครงการเข้าวัด สมาทานศีล สวดมนต์ นั่งสมาธิ ฟังธรรม ทุกวันเสาร์ วันอาทิตย์ วันพระ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ

ญ. จัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเฉลิมพระเกียรติฯ

ฎ. จัดกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี

ฏ. จัดกิจกรรมสนองนโยบายรัฐบาล และคณะสงฆ์ ภายใต้โครงการ ชุมชนรักษาศีล ๕ โรงเรียนศีล ๕ โรงพยาบาลศีล ๕ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย ข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานเขต

๕. ด้านการสาธารณูปการ

ก. มีโครงการปิดทองพระประธาน บูรณะจิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถ บูรณะพระวิหาร บูรณะหอสวดมนต์ บูรณะศาลาธรรมุเทศ บูรณะคัมภีร์โบราณของวัด และบูรณะกุฏิสงฆ์

ข. มีการจัดทำบัญชีเสนาสนะ และศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี

๖. ด้านการสาธารณะสงเคราะห์

ก. มีระเบียบวัดทองนพคุณ ว่าด้วยการบริหารฌาปนสถาน เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนในการจัดการเรื่องศพ

ข. ให้การสงเคราะห์แก่สถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ การเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมด้านอื่น ๆ

ค. บริจาคเงินนิตยภัตเข้าร่วมโครงการ "วัดช่วยวัด" ๑ เดือน ทุกปี

ง. ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบอุบัติภัยต่าง ๆ

จ. บริจาคเงินสงเคราะห์พระภิกษุสามเณรอาพาธโรงพยาบาลสงฆ์ และสมทบทุนมูลนิธิโรงพยาบาลตากสิน รวมทั้งสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อนและโรคเอดส์ ตามมติมหาเถรสมาคม

ฉ. จัดให้วัดเป็นสถานที่ประกอบการกุศลเกี่ยวกับพิธีบำเพ็ญกุศลทั่วไปของประชาชน

การถวายผ้าพระกฐินหลวงครั้งสำคัญ

วัดทองนพคุณ ได้รับเกียรติมงคลอันสูงส่ง คือ พระเจ้าแผ่นดิน และพระบรมวงศานุวงศ์เคยเสด็จพระราชดำเนินมาถวายผ้าพระกฐินด้วยพระองค์เอง ดังนี้

- พ.ศ. ๒๔๐๓ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔
- พ.ศ. ๒๔๒๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
- พ.ศ. ๒๔๕๗ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖
- พ.ศ. ๒๔๗๒ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗
- พ.ศ. ๒๕๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
- พ.ศ. ๒๕๒๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
- พ.ศ. ๒๕๒๘ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

รวบรวมเรียบเรียงโดย

พระมหาเรวัตร อาวุธปญฺโญ ผู้ช่วยเจ้าอาวาส และเลขานุการวัดทองนพคุณ พร้อมด้วยคณะทำงานสำนักงานกลางวัดทองนพคุณ

เอกสารอ้างอิง

๑. *"คู่มือการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมที่เป็นมาตรฐานสำหรับวัด"* สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๐

๒. *"ธนบุรี ศรีรัตนโกสินทร์"* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๓

๓. *"ภาพพุทธประวัติวัดทองนพคุณ"* ผ่อง เซ่งกิ่ง, มติชน, ๒๕๒๖

๔. *"วัดทองนพคุณ"* ที่ระลึกเนื่องในโอกาสพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ พระราชสุธี (เสรี ธมฺมเวที), เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๓๐

๕. *"สมโภช ๑๐๐ ปี เขตคลองสาน"* คณะกรรมการจัดทำหนังสือที่ระลึก ๑๐๐ ปี เขตคลองสาน, ๒๕๕๔

๖. *"ไหว้พระ ๙ วัดหลวง และพระใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ ๙ วัด"* วาริน ลีมะวัฒนา, สำนักพิมพ์ธารน้ำใจ, ๒๕๕๖

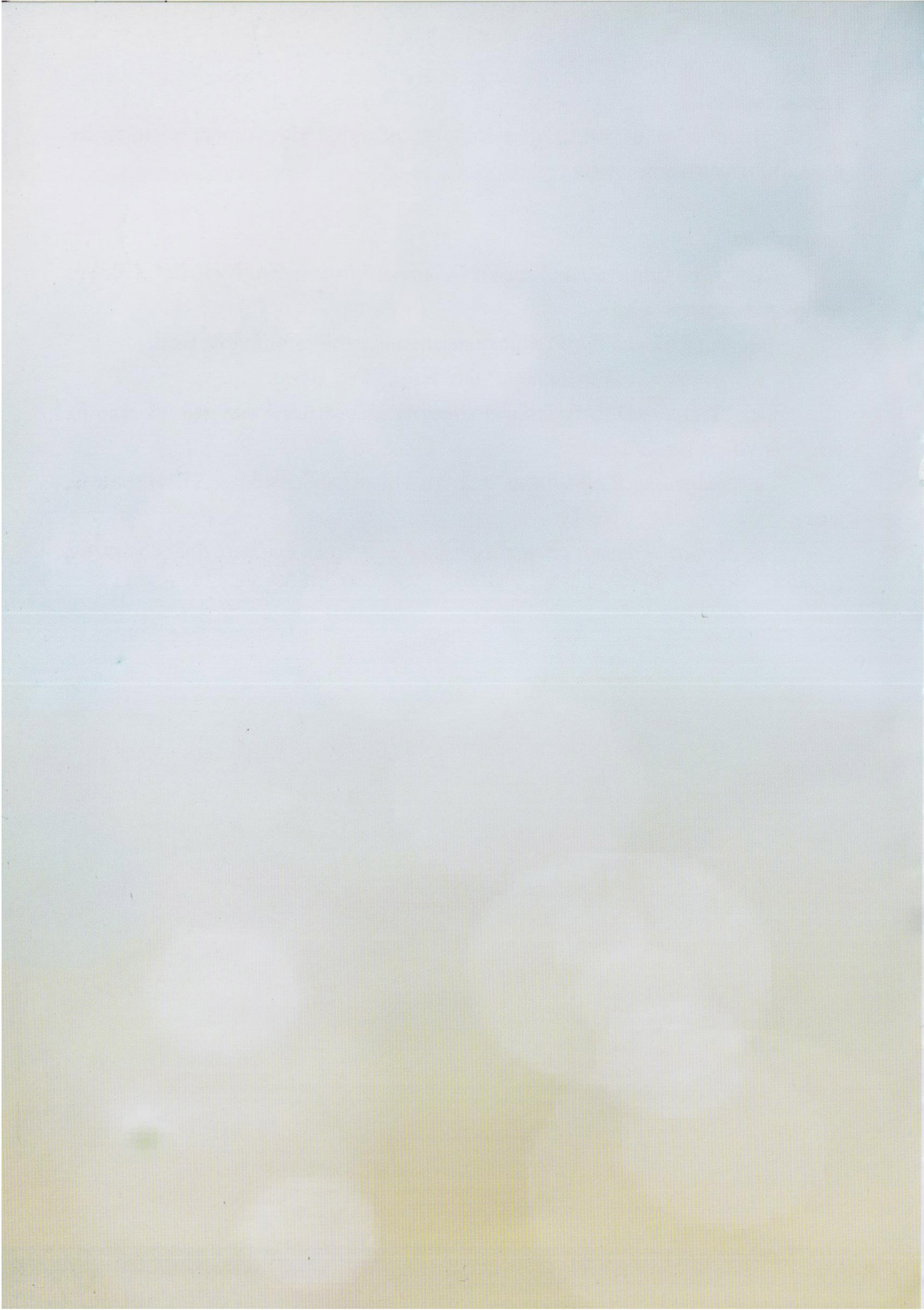

ประวัติเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ

ประวัติพระเทพปริยัติมุนี (สมคิด เขมจารี ป.ธ. ๙)
เจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ

พระเทพปริยัติมุนี (สมคิด เขมจารี) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ และเจ้าคณะภาค ๑๑ มีนามเดิมว่า สมคิด บุตรทุมพันธ์ อายุ ๗๒ ปี พรรษา ๕๑ เกิดเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๗ ณ บ้านเลขที่ ๑ หมู่ที่ ๘ ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โยมบิดา - มารดา ชื่อ นายบ่าย และนางคำตา บุตรทุมพันธ์

การบรรพชาอุปสมบท

- บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดศรีสะเกศ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยมีเจ้าอธิการบุญ เจ้าอาวาสวัดศรีสะเกศ เจ้าคณะตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพระอุปัชฌาย์

- อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดหนองขุ่น เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้รับฉายาว่า **เขมจารี** โดยมีเจ้าอธิการหอม คุตฺตจิตฺโต เจ้าอาวาสวัดโนนรังน้อย เจ้าคณะตำบลยางโยภาพ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระอธิการจำปา สิริปุญฺโญ วัดหนองขุ่น เป็นกรรมวาจาจารย์ และพระมหาอมร เขมจิตฺโต (พระมงคลกิตติธาดา) วัดหนองขุ่น เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๔๙๘ สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนบ้านหนองม่วง จังหวัดร้อยเอ็ด
- พ.ศ. ๒๕๒๗ สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๐๑ สอบได้ น.ธ.เอก วัดหนองขุ่น สำนักเรียนคณะจังหวัดอุบลราชธานี
- พ.ศ. ๒๕๑๘ สอบได้ ป.ธ.๙ สำนักเรียนวัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร

งานด้านการปกครอง

ขณะที่อยู่ที่วัดทองนพคุณแห่งนี้ พระเทพปริยัติมุนีได้รับภาระธุระสำคัญต่าง ๆ ภายในวัด จนได้รับความไว้วางใจในหน้าที่ทำให้ได้รับตำแหน่งสูงขึ้นตามลำดับ โดยสังเขป ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ
- พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นเจ้าคณะแขวงคลองสาน
- พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นพระอุปัชฌาย์ วิสามัญ
- พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเจ้าอาวาสวัดทองนพคุณ
- พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเจ้าคณะเขตราษฎร์บูรณะ
- พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นรองเจ้าคณะภาค ๑๑
- พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๑

งานด้านการศึกษา

สำหรับงานด้านการศึกษา ถือว่าเป็นงานที่พระเทพปริยัติมุนีมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกธรรม
- พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกบาลี
- พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ สำนักเรียนวัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร

- พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นอาจารย์ใหญ่ สำนักเรียนวัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดไตรมิตรวิทยาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นกรรมการตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง ในวิชาบาลีไวยากรณ์ ชั้นประโยค ป.ธ.๓
- พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเจ้าสำนักเรียนวัดทองนพคุณ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเจ้าสำนักเรียนคณะเขตราษฎร์บูรณะ
- พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ชั้นประโยค ป.ธ.๗ ของคณะสงฆ์ส่วนกลาง ณ วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ชั้นประโยค ป.ธ.๘ ของคณะสงฆ์ส่วนกลาง ณ วัดสามพระยา กรุงเทพมหานคร

งานด้านการเผยแผ่

ด้านการเผยแผ่ พระเทพปริยัติมุนีมีความเชี่ยวชาญระดับแนวหน้า โดยได้รับอาราธนาเป็นวิทยากรบรรยายธรรม และแสดงพระธรรมเทศนาตามสถานที่ต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ อีกทั้งยังได้รับพระราชทานถวายพระธรรมเทศนาหน้าพระที่นั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์อีกด้วย

เกียรติคุณที่ได้รับ

- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับพระราชทานรางวัลเสาเสมาธรรมจักร ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ ประเภทส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม
- พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สมณศักดิ์

พระเทพปริยัติมุนีทรงไว้ซึ่งศีลสุตาธิคุณ ได้บำเพ็ญหิตานุหิตประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ พระพุทธศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นอเนกประการ ทำให้ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์มาโดยลำดับ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **"พระกิตติสารเมธี"**
- พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ **"พระราชปริยัติเวที"**
- พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ **"พระเทพปริยัติมุนี"**

ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐิน

ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐิน

การทอดกฐินหรือการถวายผ้ากฐินเป็นกาลทาน เป็นการถวายทานที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ในคัมภีร์พระวินัยปิฎก ชื่อ **มหาวัคค์** เรื่อง **กฐินขันธกะ** (หมวดว่าด้วยกฐิน) ว่าครั้งหนึ่งมีภิกษุชาวเมืองปาฐา หรือปาวา จำนวน ๓๐ รูป ที่เดินทางมาด้วยหวังจะเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งประทับอยู่ ณ พระเชตวัน เมืองสาวัตถี พอถึงเมืองสาเกตุอีก ๖ โยชน์จะถึงเมืองสาวัตถีก็ถึงกาลเข้าพรรษา จึงต้องอยู่จำพรรษา ณ เมืองสาเกตุ ไม่สามารถเดินทางต่อไปได้ ในระหว่างจำพรรษาอยู่นั้นก็มีความกระวนกระวาย ในการอยากจะเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ครั้นเมื่อออกพรรษาก็รีบเดินทางไปยังเมืองสาวัตถีเพื่อเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าทันที ทำให้น้ำหรือโคลนตมเปรอะเปื้อนจีวรในระหว่างเดินทาง เมื่อภิกษุเหล่านั้นได้เข้าเฝ้าพระพุทธองค์ทรงปฏิสันถารด้วยภิกษุเหล่านั้น และทรงทราบถึงความลำบากของภิกษุทั้งหลายเหล่านั้น จึงทรงยกเป็นเหตุมีพระพุทธานุญาตให้กรานกฐิน และโปรดให้เป็นการสงฆ์ คือเป็นสังฆกรรมสำหรับภิกษุทั้งหลายทั่วไป ในระยะเวลาภายหลังวันออกพรรษาแล้วหนึ่งเดือน (ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒)

ผ้ากฐิน ผ้าที่จะทำเป็นผ้ากฐินได้นั้น เป็นผ้าใหม่ก็ได้ ผ้าเทียมใหม่ก็ได้ ผ้าเก่าหรือผ้าบังสุกุลก็ได้ แต่ผ้าเหล่านี้จะต้องมีพอที่จะทำไตรจีวรผืนใดผืนหนึ่ง (ผ้าไตรจีวรของพระสงฆ์มี ๓ ผืน คือ สบง = ผ้านุ่ง จีวร = ผ้าห่ม และสังฆาฏิ = ผ้าซ้อนห่ม หรือผ้าพาด) ผ้านี้คือผ้าองค์กฐิน ส่วนสิ่งของอื่น ๆ ไม่ใช่องค์กฐิน แต่เป็นบริวารกฐิน บริวารกฐินนี้จะมีมาก

กฐิน ตามอรรถกถาฎีกาต่าง ๆ กล่าวไว้มี ๒ ลักษณะ คือ

๑. จุลกฐิน เป็นกิจกรรมสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันทำให้แล้วเสร็จภายในกำหนดวันหนึ่ง นับตั้งแต่การเก็บฝ้าย ปั่นฝ้าย กรอ ทอ ตัด เย็บ ย้อม ทำให้เป็นขันฑ์ได้ขนาดตามวินัย แล้วทอดถวายให้แล้วเสร็จในวันนั้น

๒. มหากฐิน เป็นการจัดหาผ้ามาเป็นองค์กฐิน พร้อมทั้งเครื่องไทยธรรมบริวารเครื่องกฐินจำนวนมาก ไม่ต้องทำโดยรีบด่วน เพื่อจะได้มีส่วนหาทุนในการบำรุงวัด เช่น การบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานภายในวัด เป็นต้น

การทอดกฐินในปัจจุบัน

๑. พระกฐินหลวง เป็นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นพุทธมามกะและเอกอัครพุทธศาสนูปถัมภก เสด็จพระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐินด้วยพระองค์เองหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระราชินี พระราชโอรส พระราชธิดา เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ รวมทั้งพระกฐินที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ ราชสกุล องคมนตรี หรือผู้ที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้เสด็จฯ แทนพระองค์นำไปถวายยังพระอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอาราม ที่สงวนไว้ไม่ให้มีการขอพระราชทาน คือ

กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ พระอาราม

๑. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๒. วัดอรุณราชวราราม

๓. วัดราชโอรสาราม

๔. วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม

๕. วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม

๖. วัดบวรนิเวศวิหาร

๗. วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๘. วัดสุทัศนเทพวราราม

๙. วัดราชาธิวาส

๑๐. วัดมกุฏกษัตริยาราม

๑๑. วัดเทพศิรินทราวาส

๑๒. วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑ พระอาราม

๑๓. วัดพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒ พระอาราม

๑๔. วัดนิเวศธรรมประวัติ อำเภอบางปะอิน

๑๕. วัดสุวรรณดาราราม อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๑ พระอาราม

๑๖. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอเมืองพิษณุโลก

๒. พระกฐินพระราชทาน คือ พระกฐินที่ถือว่า ผ้าพระกฐิน บริขาร และบริวารกฐิน เป็นของหลวง แต่เปิดโอกาสให้ส่วนราชการ องค์กร หรือบุคคลที่สมควรขอรับพระราชทาน อัญเชิญไปถวายยังพระอารามหลวงต่าง ๆ นอกจากพระอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอาราม ดังกล่าว รัฐบาลโดยกรมการศาสนาจัดหาผ้าพระกฐิน และบริวารพระกฐิน (ปัจจุบันมีจำนวน ๒๙๔ พระอาราม มีรายชื่อตามบัญชีพระอารามหลวง) ซึ่งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สมาคม บริษัทห้างร้าน และบุคคลทั่วไป จะต้องยื่นความจำนงขอพระราชทานผ่านไปยังกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และเมื่อถึงกำหนดกฐินกาลก็ติดต่อขอรับผ้าพระกฐินและบริวารพระกฐิน จากกองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา เพื่อนำไปทอด ณ พระอารามที่ขอรับพระราชทานไว้

เมื่อทอดถวายเรียบร้อยแล้ว ผู้ขอรับพระราชทานจะต้องจัดทำบัญชีรายงานถวายพระราชกุศลในการถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ส่งไปยังกรมการศาสนา เพื่อจะได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ขอรับพระราชทานผ้าพระกฐิน ส่งไปยังสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อแจ้งให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายพระราชกุศลในการที่หน่วยงาน องค์กรหรือบุคคลทั่วไป อัญเชิญผ้าพระกฐินไปถวาย ณ อารามนั้น

คำถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

(ผู้ขอรับพระราชทานหันหน้าไปทางพระประธานในพระอุโบสถ กล่าว)

"นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ"

(หันหน้าไปทางพระสงฆ์ กล่าว)

"ผ้าพระกฐินทานกับทั้งผ้าอานิสงส์บริวารทั้งปวงนี้ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ กอปรด้วยพระราชศรัทธา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานให้ .... (ชื่อหน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลผู้ขอรับพระราชทาน) น้อมนำมาถวายแด่พระสงฆ์ ซึ่งจำพรรษากาลถ้วนไตรมาสในอาวาสวิหารนี้ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าพระกฐินทานนี้ กระทำกฐินัตถารกิจ ตามพระบรมพุทธานุญาตนั้น เทอญ"

๓. กฐินทั่วไป หรือที่เรียกว่า "กฐินราษฎร์" เป็นการถวายผ้ากฐินที่พุทธศาสนิกชนทั่วไป มีความประสงค์จะนำไปถวายแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดใดวัดหนึ่งที่เป็นวัดราษฎร์ (ไม่ใช่พระอารามหลวง) ซึ่งผู้ที่มีความประสงค์จะทำบุญทอดกฐิน ณ วัดใดวัดหนึ่ง (ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ถวายผ้าพระกฐินแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาถ้วนไตรมาสในวัดราษฎร์ เรียกว่า "พระกฐินต้น") มีขั้นตอนและพิธีการ ดังนี้

- การจองกฐิน โดยผู้ที่จะทอดกฐิน ณ วัดใด ก็แจ้งให้เจ้าอาวาสหรือทางวัดทราบว่า จะนำผ้ากฐินมาทอดถวายที่วัดนี้

- เมื่อใกล้จะถึงกำหนดกรานกฐิน ให้นัดวัน เวลา ที่จะนำผ้ากฐินมาถวายแด่พระสงฆ์นั้น

- จัดหาผ้าไตร (ถ้าเป็นคณะสงฆ์ธรรมยุตจะต้องมีผ้าขาวด้วย) พร้อมทั้งจัดหาเครื่องบริวารกฐินอื่น ๆ ตามกำลังศรัทธาของเจ้าภาพเพิ่มเติมเมื่อถึงกำหนดวันทอดกฐิน ผู้เป็นเจ้าภาพจะจัดให้มีพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ฉลององค์กฐินหรือไม่ก็ได้ วันรุ่งขึ้นเมื่อจะทำพิธีถวายผ้ากฐิน ให้นำพานแว่นฟ้าที่มีผ้ากฐินบริขาร และบริวารเครื่องกฐินทั้งหมด วางไว้เบื้องหน้าพระสงฆ์เมื่อจุดธูปเทียนบูชาพระประธานในอุโบสถหรือที่โต๊ะหมู่สำหรับบูชาพระรัตนตรัยเรียบร้อย

- ศาสนพิธีกรอาราธนาศีล

- ประธานสงฆ์ให้ศีล

- ประธานพิธีหรือศาสนพิธีกรกล่าวนำคำถวายผ้ากฐิน ซึ่งคำถวายมี ๒ แบบ ดังนี้

คำถวายแบบที่ ๑

กล่าวนะโม ๓ จบ ดังนี้

"นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส" (๓ จบ)

คำถวายผ้ากฐิน

"อิมํ สปริวารํ กฐินจีวรทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม ทุติยมฺปิ อิมํ ภนฺเต สปริวารํ กฐินจีวรทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม ตติยมฺปิ อิมํ ภนฺเต สปริวารํ กฐินจีวรทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม"

คำแปล

"ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจีวรกฐิน กับทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจีวรกฐิน กับทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ แม้ในวาระที่สอง

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจีวรกฐิน กับทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ แม้ในวาระที่สาม"

คำถวายแบบที่ ๒

กล่าวนะโม ๓ จบ ดังนี้

"นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส" (๓ จบ)

คำถวายผ้ากฐิน

"อิมํ ภนฺเต สปริวารํ กฐินทุสฺสํ สงฺฆสฺส โอโณชยาม, สาธุ โน ภนฺเต สงฺโฆ, อิมํ สปริวารํ กฐินทุสฺสํ, ปฏิคฺคณฺหาตุ, ปฏิคฺคเหตฺวา จ, อิมินา ทุสฺเสน กฐินํ อตฺถรตุ, อมฺหากํ ทีฆรตฺตํ หิตาย สุขาย"

คำแปล

"ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐินกับทั้งผ้าบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับผ้ากฐินกับทั้งบริวารนี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ครั้นรับแล้ว จงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายตลอดกาลนาน เทอญ"

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เกิด ๑ สิงหาคม ๒๔๙๑

คุณวุฒิ
- นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- Master of Laws Harvard University, U.S.A. ทุนรัฐบาล (ก.พ.)
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ. ๔๑)
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง สถาบันพระปกเกล้า (ปปร. รุ่นที่ ๑๑)

ประสบการณ์
- ประธานศาลอุทธรณ์ ภาค ๔
- ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
- ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา
- ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๒๕๔๙
- ศาสตราจารย์พิเศษ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรมการบริหารสมาคมกฎหมายอาเซียน The ASEAN Law Association
- กรรมการบริหารมูลนิธิปกเกล้าตุลาการในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ม.ป.ช., ม.ว.ม., เหรียญจักรพรรดิมาลา

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๔๙๖

คุณวุฒิ
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- ปริญญาบัตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปรอ.) รุ่นที่ ๔๓๑๓

ประสบการณ์
- กรรมการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- กรรมการบริหาร เนติบัณฑิตยสภา
- อุปนายกฝ่ายปฏิบัติการ สภาทนายความ
- กรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (คณะสัญญา) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี
- ประธานคณะกรรมาธิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
- สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐
- สมาชิกวุฒิสภา จากการสรรหาภาควิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๑
- รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง (๒๕๕๕ – ๒๕๕๗)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ม.ป.ช., ม.ว.ม.

นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง

เกิด ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๓

คุณวุฒิ
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อบรมหลักสูตรการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ ๒ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรนักบริหารยุติธรรม (อัยการจังหวัด) รุ่นที่ ๒๕ สำนักงานอัยการสูงสุด
- รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- อบรมหลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นปธ.) รุ่นที่ ๔

ประสบการณ์
- อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ระดับปริญญาโท)
- อัยการพิเศษประจำกรม สำนักงานอัยการ จังหวัดอุตรดิตถ์
- สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. ๒๕๔๙
- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. ๒๕๕๑–๒๕๕๕
- สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
- คณะกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ม.ป.ช., ม.ว.ม.

อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

อำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

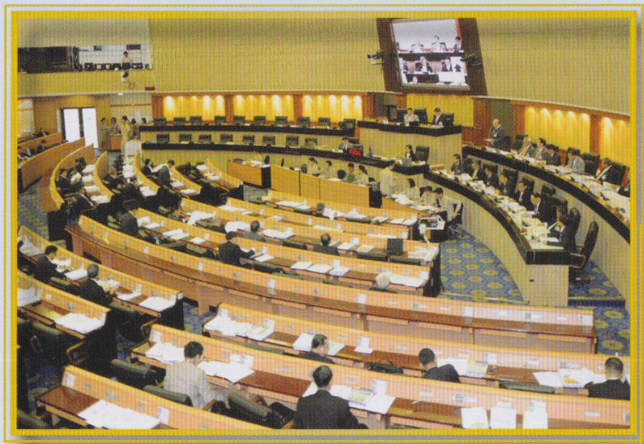

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติให้มี "สภานิติบัญญัติแห่งชาติ" หรือ สนช. มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

๑) การทำหน้าที่รัฐสภาตามบทบัญญัติหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (มาตรา ๒ วรรคสอง)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้บัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ตามบทบัญญัติ หมวด ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่น

(๑) สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้ หรือในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพราะยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะหรือเพราะเหตุอื่น

(๒) สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาในการรับฟังการปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(๓) สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาในการรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗

(๔) สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาในการรับทราบการอัญเชิญองค์พระรัชทายาทขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้ตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗

(๕) สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบผู้สืบราชสันตติวงศ์ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้

๒) การวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ บังคับแก่กรณีใดที่เกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (มาตรา ๕ วรรคสอง)

๓) การทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา (มาตรา ๖ วรรคสอง)

๔) การวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (มาตรา ๙ วรรคสอง)

๕) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยฯ (มาตรา ๑๑)

๖) การลงมติให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือมีพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติพ้นจากสมาชิกภาพ (มาตรา ๑๒) โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติให้ผู้นั้นพ้นจากสมาชิกภาพ

๗) การตราข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (มาตรา ๑๓ วรรคสอง) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา และกรรมาธิการ วิธีการประชุม การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติ การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการอื่น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๘) การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๔) พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่

โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ คน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๓๙/๒ ประกอบมาตรา ๓๑ วรรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี สำหรับการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นให้กระทำได้ โดยวิธีการเดียวกับการตราพระราชบัญญัติ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรี หรือผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น

ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

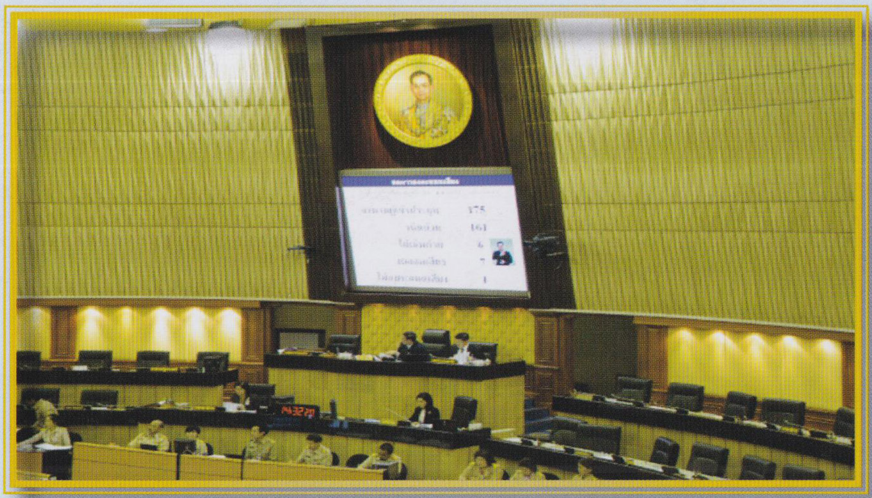

๙) การปรึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใหม่ (มาตรา ๑๕ วรรคสอง) กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเมื่อพ้น ๙๐ วัน แล้วมิได้พระราชทานคืนมา ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

เท่าที่มีอยู่ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายใน ๓๐ วัน ให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

๑๐) การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดอันเกี่ยวกับหน้าที่ (มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง) แต่รัฐมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเมื่อเห็นว่าเป็นกระทู้ที่ต้องห้ามตามข้อบังคับ

๑๑) การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๖ วรรคสอง) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายเพื่อซักถามข้อเท็จจริงจากคณะรัฐมนตรีก็ได้ แต่จะลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจมิได้

๑๒) การเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน (มาตรา ๑๗) ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยัง

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ได้ แต่จะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้

๑๓) การลงมติแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๑๙) พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถวายคำแนะนำตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและการให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

๑๔) การพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด (มาตรา ๒๑) เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติอนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป แต่ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป

๑๕) การพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาใด ๆ (มาตรา ๒๓) หนังสือสัญญาดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

(๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย

(๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา

(๔) หนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งหมายถึงหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี เขตศุลกากรร่วม หรือการให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทำให้ประเทศต้องสูญเสียสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๑๖) การพิจารณาแนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้จัดทำเสนอ (มาตรา ๓๙/๒ ประกอบ มาตรา ๓๑(๑))

๑๗) การเสนอประเด็นคำถามเพิ่มเติมเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติไปในคราวเดียวกันกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ (มาตรา ๓๙/๑ วรรคเจ็ด)

๑๘) การพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีมติร่วมกันให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ (มาตรา ๔๖) ในกรณีที่เห็นเป็นการจำเป็นและสมควรคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะมีมติร่วมกันให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ก็ได้โดยจัดทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมิได้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะเห็นชอบด้วย ซึ่งมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ โดยให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและพระราชทานคืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันแล้ว มิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งต่อมาได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอลาออกจากตำแหน่ง จำนวน ๘ คน ได้แก่

๑) พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร
๒) นายอาศิส พิทักษ์คุมพล
๓) พลตรี อินทรัตน์ ยอดบางเตย
๔) นายณรงค์ชัย อัครเศรณี
๕) นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร
๖) ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน
๗) นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ
๘) พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์

และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพิ่มเติม ตามมาตรา ๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ จำนวน ๒๘ คน รวมมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งสิ้นจำนวน ๒๒๐ คน

ในการนี้ มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑. มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๒ คน ได้แก่

๑) พลเอก ศิริชัย ดิษฐกุล หมายเลขสมาชิก ๑๓๘
๒) พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ หมายเลขสมาชิก ๑๘๔

๒. มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑ คน ได้แก่ พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ หมายเลขสมาชิก ๑๑๙

ถัดมา มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพิ่มเติม ตามมาตรา ๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๓ คน ดังนี้

๑) พลเรือเอก ณะ อารีนิจ หมายเลขสมาชิก ๑๑๙
๒) พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ หมายเลขสมาชิก ๑๓๘
๓) พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ หมายเลขสมาชิก ๑๘๔

และในปี ๒๕๕๙ มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอลาออกจากตำแหน่ง จำนวน ๑ คน ได้แก่ นายบุญทักษ์ หวังเจริญ หมายเลขสมาชิก ๐๗๕ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

นอกจากนี้ มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสียชีวิตในขณะดำรงตำแหน่ง จำนวน ๒ คน ได้แก่ นายสุธรรม พันธุศักดิ์ หมายเลขสมาชิก ๑๖๗ ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และ พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ หมายเลขสมาชิก ๐๗๑ ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

ต่อมา มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพิ่มเติม ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ จำนวน ๓๓ คน เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ รวมมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งสิ้น จำนวน ๒๕๐ คน ดังนี้

รายชื่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับการแต่งตั้ง
นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	๐๐๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	๐๐๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตรี กลชัย สุวรรณบูรณ์	๐๐๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายกล้านรงค์ จันทิก	๐๐๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายโกศล เพ็ชร์สุวรรณ์	๐๐๕	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์	๐๐๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	๐๐๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก กำธร พุ่มหิรัญ	๐๐๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายกิตติ วะสีนนท์	๐๐๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก กิตติ อินทสร	๐๑๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	๐๑๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก กิตติพงษ์ เกษโกวิท	๐๑๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	๐๑๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท กู้เกียรติ ศรีนาคา	๐๑๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลเรือเอก ไกรสร จันทร์สุวานิชย์	๐๑๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก คณิต สาพิทักษ์	๐๑๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง	๐๑๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก จักรชัย ภู่เจริญยศ	๐๑๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	๐๑๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตรี จารึก อารีราชการัณย์	๐๒๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	๐๒๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	๐๒๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก จิระเดช โมกขะสมิต	๐๒๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายเจตน์ ศิรธรานนท์	๐๒๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	๐๒๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	๐๒๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท	๐๒๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร	๐๒๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	๐๒๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ชยุติ สุวรรณมาศ	๐๓๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	๐๓๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายชัชวาล อภิบาลศรี	๐๓๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	๐๓๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	๐๓๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท ชาญชัย ภู่ทอง	๐๓๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายชาญวิทย์ วสยางกูร	๐๓๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลเอก ชาตอุดม ติตถะสิริ	๐๓๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ชาลี จันทร์เรือง	๐๓๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์	๐๓๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ชุมพล วงศ์เวคิน	๐๔๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	๐๔๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท จเรศักณิ์ อานุภาพ	๐๔๒	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สังขพงศ์	๐๔๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายดิสทัต โหตระกิตย์	๐๔๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	๐๔๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายตวง อันทะไชย	๐๔๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน	๐๔๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	๐๔๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	๐๔๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์	๐๕๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี	๐๕๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ทวีป เนตรนิยม	๐๕๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์	๐๕๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สูทกวาทิน	๐๕๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร	๐๕๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	๐๕๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางสาวจินตนันท์ ชญาต์ร ศุภมิตร	๐๕๗	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายธานี อ่อนละเอียด	๐๕๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	๐๕๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายธำรง ทัศนาญชลี	๐๖๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ธีรชัย นาควานิช	๐๖๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ธีระวัฒน์ บุณยะประดับ	๐๖๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ธีรเดช มีเพียร	๐๖๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก นพดล อินทปัญญา	๐๖๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก นพดล โชคระดา	๐๖๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายนรนิติ เศรษฐบุตร	๐๖๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	๐๖๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา	๐๖๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก นิพัทธ์ ทองเล็ก	๐๖๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายนิรวัชช์ ปุณณกันต์	๐๗๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา	๐๗๑	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	๐๗๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	๐๗๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายบุญชัย โชควัฒนา	๐๗๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศโท จิรวัฒน์ มูลศาสตร์	๐๗๕	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลอากาศเอก บุญยฤทธิ์ เกิดสุข	๐๗๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์	๐๗๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	๐๗๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ วรรณรัตน์	๐๗๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายประมุท สูตะบุตร	๐๘๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	๐๘๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	๐๘๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายปรีชา วัชราภัย	๐๘๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พันตำรวจโท พงษ์ชัย วราชิต	๐๘๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร	๐๘๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	๐๘๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ	๐๘๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
คุณพรทิพย์ จาละ	๐๘๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย	๐๘๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายพรศักดิ์ เจียรณัย	๐๙๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรดม	๐๙๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก พิจารณ์ ธีรเนตร	๐๙๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก พิชิต ควรเดชะคุปต์	๐๙๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก พิรุณ แผ้วพลสง	๐๙๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	๐๙๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายพีระศักดิ์ พอจิต	๐๙๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ	๐๙๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก เพิ่มเกียรติ ลวณะมาลย์	๐๙๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ไพชยนต์ ค้าทันเจริญ	๐๙๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ไพศาล สีตบุตร	๑๐๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตรี ไพโรจน์ ทองมาเอง	๑๐๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย	๑๐๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	๑๐๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายภาณุ อุทัยรัตน์	๑๐๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	๑๐๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล	๑๐๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายมณเฑียร บุญตัน	๑๐๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	๑๐๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายมนุชญ์ วัฒนโกเมร	๑๐๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	๑๑๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	๑๑๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายยุทธนา ทัพเจริญ	๑๑๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ยุทธนา ฟักผลงาม	๑๑๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ยุวนัฏ สุริยกุล ณ อยุธยา	๑๑๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายฉัตรชัย ปิยะสมบัติกุล	๑๑๕	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	๑๑๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	๑๑๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วลิต โรจนภักดี	๑๑๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ณะ อารีนิจ	๑๑๙	๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
นายวันชัย ศารทูลทัต	๑๒๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	๑๒๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล	๑๒๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วิชญ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	๑๒๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	๑๒๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
นายวิทยา ฉายสุวรรณ	๑๒๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายวิทวัส บุญญสถิตย์	๑๒๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	๑๒๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วิลาศ อรุณศรี	๑๒๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก วีระพันธ์ สุขก้อน	๑๒๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	๑๓๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก วีรัณ ฉันทศาสตร์โกศล	๑๓๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์วุฒิชัย กปิลกาญจน์	๑๓๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	๑๓๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายศรีศักดิ์ ว่องส่งสาร	๑๓๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย	๑๓๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายศักดิ์ทิพย์ ไกรฤกษ์	๑๓๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายศิระชัย โชติรัตน์	๑๓๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	๑๓๘	๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	๑๓๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก ศิวเกียรติ์ ชเยมะ	๑๔๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	๑๔๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร	๑๔๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	๑๔๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สกล ชื่นตระกูล	๑๔๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสถิตย์ สวินทร	๑๔๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	๑๔๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	๑๔๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	๑๔๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	๑๔๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมชาย แสวงการ	๑๕๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	๑๕๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมพร เทพสิทธา	๑๕๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมพล เกียรติไพบูลย์	๑๕๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมพล พันธุ์มณี	๑๕๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง	๑๕๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	๑๕๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	๑๕๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	๑๕๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท สมโภชน์ วังแก้ว	๑๕๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์สรณ บุญใบชัยพฤกษ์	๑๖๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก สฤษดิ์พงษ์ โกมุทานนท์	๑๖๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	๑๖๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล	๑๖๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสีมา สีมานันท์	๑๖๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สุชาติ หนองบัว	๑๖๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์	๑๖๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายเจน นำชัยศิริ	๑๖๗	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	๑๖๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
รองศาสตราจารย์คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	๑๖๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	๑๗๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ลิ่มสกุล	๑๗๑	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	๑๗๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สุรวัช บุตรวงษ์	๑๗๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก สุรศักดิ์ หรุ่นเริงรมย์	๑๗๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	๑๗๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	๑๗๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางสุวิมล ภูมิสิงหราช	๑๗๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางเสาวณี สุวรรณชีพ	๑๗๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก โสภณ ศีลพิพัฒน์	๑๗๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	๑๘๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก องอาจ พงษ์ศักดิ์	๑๘๑	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก อดิศักดิ์ กลั่นเสนาะ	๑๘๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก อดุลยเดช อินทะพงษ์	๑๘๓	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	๑๘๔	๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘
นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ	๑๘๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	๑๘๖	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเรือเอก อมรเทพ ณ บางช้าง	๑๘๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	๑๘๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก อักษรา เกิดผล	๑๘๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ	๑๙๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลโท ณัฐ อินทรเจริญ	๑๙๑	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธุ์	๑๙๒	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก ดนัย มีชูเวท	๑๙๓	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายอำพน กิตติอำพน	๑๙๔	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลโท อำพน ชูประทุม	๑๙๕	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายแถมสิน รัตนพันธุ์	๑๙๖	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลอากาศเอก อิทธพร ศุภวงศ์	๑๙๗	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	๑๙๘	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก อู้ด เบื้องบน	๑๙๙	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	๒๐๐	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	๒๐๑	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายบัญญัติ จันทน์เสนะ	๒๐๒	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	๒๐๓	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก โปฎก บุนนาค	๒๐๔	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลตรี พงษ์สวัสดิ์ พรรณจิตต์	๒๐๕	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลโท พิศณุ พุทธวงศ์	๒๐๖	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายมหรรณพ เดชวิทักษ์	๒๐๗	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	๒๐๘	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก รังสาทย์ แช่มเชื้อ	๒๐๙	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก วินัย สร้างสุขดี	๒๑๐	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายวรพล โสคติยานุรักษ์	๒๑๑	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก ศุภวุฒิ อุตมะ	๒๑๒	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	๒๑๓	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก สุนทร ขำคมกุล	๒๑๔	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นางสุรางคณา วายุภาพ	๒๑๕	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
นายอนุมัติ อาหมัด	๒๑๖	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลโท อภิรัชต์ คงสมพงษ์	๒๑๗	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก อรุณ สมตน	๒๑๘	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์	๒๑๙	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลเอก อุทิศ สุนทร	๒๒๐	๒๕ กันยายน ๒๕๕๗
พลตรี เจริญชัย หินเธาว์	๒๒๑	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	๒๒๒	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตรี เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์	๒๒๓	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลอากาศเอก ชัยพฤกษ์ ดิษยะศริน	๒๒๔	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตำรวจโท ชาญเทพ เสสะเวช	๒๒๕	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	๒๒๖	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตรี ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้	๒๒๗	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลโท ณัฐพล นาคพาณิชย์	๒๒๘	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือเอก ทวีชัย บุญอนันต์	๒๒๙	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเอก ธนดล สุรารักษ์	๒๓๐	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตรี ธรรมนูญ วิถี	๒๓๑	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือเอก นริส ประทุมสุวรรณ	๒๓๒	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
นายปรีดี ดาวฉาย	๒๓๓	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือเอก พลเดช เจริญพูล	๒๓๔	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

ชื่อ-สกุล	หมายเลขสมาชิก	วันที่ได้รับแต่งตั้ง
พลตรี พัลลภ เฟื่องฟู	๒๓๕	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือโท รัตนะ วงษาโรจน์	๒๓๖	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	๒๓๗	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
นายวิทยา ผิวผ่อง	๒๓๘	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตรี วุฒิชัย นาควานิช	๒๓๙	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร	๒๔๐	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลโท ศิริชัย เทศนา	๒๔๑	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนาวิสุทธิ์	๒๔๒	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล	๒๔๓	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลโท สรรชัย อจลานนท์	๒๔๔	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ	๒๔๕	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	๒๔๖	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลเรือเอก สุชีพ หวังไมตรี	๒๔๗	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรียงค์	๒๔๘	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลโท สุรใจ จิตต์แจ้ง	๒๔๙	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙
พลอากาศเอก สุรศักดิ์ ทุ่งทอง	๒๕๐	๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ
(ฉบับผ่านประชามติ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙)

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ (ฉบับผ่านประชามติ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙)

รูปแบบของรัฐ

- ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

รูปแบบการปกครอง

- ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ที่มาและผู้ใช้อำนาจอธิปไตย

- อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

หลักการใช้อำนาจอธิปไตย

- รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเสมอภาค

๑. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

๒. ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

หลักความเป็นกฎหมายสูงสูดของรัฐธรรมนูญ

๑. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นใช้บังคับมิได้

๒. ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อเกิดกรณีปัญหาดังกล่าวขึ้น ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และประธานองค์กรอิสระ เพื่อวินิจฉัย

สถาบันพระมหากษัตริย์

- คงหลักการเดิม – แต่ปรับปรุงหลักการถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย เพื่อบรรเทาพระราชภาระ โดยบัญญัติเพิ่มเติมว่า พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กระทำการถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระรัชทายาทซึ่งทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือต่อผู้แทนพระองค์ก็ได้ และในระหว่างที่ยังมิได้ถวายสัตย์ปฏิญาณ พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้ซึ่งต้องถวายสัตย์ปฏิญาณปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนได้

หลักประกันสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

๑. บุคคลมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย การนับถือศาสนา ความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ครอบครัว เคหสถาน การแสดงความคิดเห็นโดยวิธีการต่าง ๆ การติดต่อสื่อสารถึงกัน เสรีภาพในทางวิชาการ การเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ การประกอบอาชีพ การมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก การเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ การร้องทุกข์ การฟ้องหน่วยงานของรัฐ การรวมตัวกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชุมชน สมาคม สหกรณ์ สหภาพ สหพันธ์ ฯลฯ การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ และการจัดตั้งพรรคการเมือง

๒. บุคคลผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้เป็นมารดาย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐทั้งก่อนและหลังการคลอดบุตร ผู้มีอายุเกิน ๖๐ ปี และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพและบุคคลผู้ยากไร้ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ

๓. บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพ ในการเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ

๔. ทั้งบุคคลและชุมชนมีสิทธิอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม รวมทั้งอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ มีสิทธิจัดระบบสวัสดิการชุมชน มีสิทธิเสนอความเห็นให้หน่วยงานของรัฐกระทำการหรือไม่กระทำการ เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน รวมทั้งมีสิทธิฟ้องหน่วยงานของรัฐ

๕. บุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค และองค์กรเหล่านี้สามารถรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรใหญ่เพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองผู้บริโภคได้

๖. นอกจากสิทธิและเสรีภาพข้างต้นแล้ว การใดที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายมิได้ห้ามหรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้สิทธิหรือเสรีภาพไว้ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำการนั้น ๆ ได้อย่างเสรี และถือว่าเป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๗. สำหรับสิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ถึงแม้จะยังมิได้มีการตรากฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ รัฐธรรมนูญนี้ก็รับรองว่า บุคคลหรือชุมชนสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ทันทีตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

๘. อย่างไรก็ดี เพื่อให้การใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลและชุมชนต้องเป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ สังคม และบุคคลอื่นไม่ใช้สิทธิและเสรีภาพกันอย่างเกินเลยเหมือนเช่นหลายปีที่ผ่านมาจนทำให้บ้านเมืองเสียหาย ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิและเสรีภาพไว้ชัดเจนว่า บุคคลและชุมชนต้องไม่ใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเกินขอบเขต กล่าวคือการใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้น ต้อง ...

(๑) ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

(๒) ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและประชาชน และ

(๓) ไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

๙. เมื่อใดก็ตามที่มีการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเกินขอบเขต ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการนั้นสามารถใช้สิทธิทางศาลผ่านศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง แล้วแต่กรณี เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของตนที่ถูกล่วงละเมิด รวมทั้งเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายได้ หรือจะยื่นคำร้องต่อ “ศาลรัฐธรรมนูญ” โดยตรงเพื่อให้วินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ก็ได้ สำหรับบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐ

๑๐. นอกจากนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการตรากฎหมายแบบไม่มีเหตุมีผลหรือเพื่อพวกพ้อง หรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกินสมควร ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงได้วางหลักในการตรากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติไว้ชัดเจนว่า กฎหมายที่จะตราขึ้นนั้น ต้อง ...

(๑) เป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

(๒) ถ้ารัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเงื่อนไขไว้ กฎหมาย นั้นต้อง

(ก) ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม

(ข) ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ

(ค) ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล

(ง) ระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย และ

(จ) มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

๑๑. ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ "ศาลรัฐธรรมนูญ" เป็นองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบว่า การตรากฎหมายเป็นไปตามหลักทั้ง ๕ ประการข้างต้น หรือที่เรียกกันว่า "การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย" หรือไม่ ทั้งร่างกฎหมายที่ยังไม่มีผลใช้บังคับ และกฎหมายที่ใช้บังคับแล้ว

๑๒. ถ้าเป็นร่างกฎหมาย – ส.ส. ส.ว. หรือนายกรัฐมนตรี สามารถร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยได้

๑๓. ถ้าเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว – ประชาชนผู้เป็นคู่ความในคดีอาจยกเป็นข้อต่อสู้ได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลที่พิจารณาคดีนั้น ต้องส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยต่อไป

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย ๑๐ ประการ

ปวงชนชาวไทยมิได้มีแต่เฉพาะสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวข้างต้น แต่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบต่อประเทศชาติและสังคมส่วนรวม ดังต่อไปนี้ด้วย

๑. พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ รวมตลอดทั้งสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และให้ความร่วมมือในการบรรเทาสาธารณภัย

๓. ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๔. เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ

๕. รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

๖. เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

๗. ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

๘. ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์ และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

๙. เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

๑๐. ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ

หน้าที่ของรัฐ

ร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้ "รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน" ด้วย เพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน "ทุกคน" หรือ "ทุกชุมชน" เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน "ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ" ต่อไป ถ้ารัฐไม่กระทำตามหน้าที่ ก็จะเป็นกรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้

หน้าที่ของรัฐมีดังนี้

๑. พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย ความมั่นคงแห่งชาติ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒. ดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓. จัดให้เด็กเล็ก (๒ ขวบ จนถึงเข้าอนุบาล) ได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาชั้นอนุบาลเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมวัยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การจัดให้เด็กทุกคนเริ่มต้นในวัยที่จะพัฒนาได้เช่นนี้จะทำให้เด็กทุกคนไม่ว่าจะยากดีมีจนอยู่ในชนบทหรือในเมืองจะมีโอกาสในการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน

๔. จัดให้เด็กได้รับการศึกษาระดับอนุบาลจนจบการศึกษาภาคบังคับ (อนุบาล ๑ ถึง ม.๓ รวม ๑๒ ปี) โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

๕. การศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น รัฐจะไม่เก็บค่าใช้จ่ายทุกระดับเพียงใดก็ได้ ไม่มีอะไรในรัฐธรรมนูญห้ามไว้

๖. เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาตามความต้องการของแต่ละคนซึ่งมีความชอบหรือความถนัดแตกต่างกันไป ถ้ารัฐมีกำลังเงิน รัฐจะจัดโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายก็ได้ ถ้ารัฐไม่สามารถจัดให้ทุกคนได้ ได้กำหนดให้รัฐมีกองทุนช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ขาดแคลนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างผู้มีกับผู้ไม่มีทุนทรัพย์ ด้วยวิธีนี้ทุกคนที่ประสงค์จะศึกษามีโอกาสเท่าเทียมกัน

๗. การศึกษาทุกระดับนั้น ต้องสอนผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย และภูมิใจในชาติ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคตด้วย

๘. รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งต้องพัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๙. รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และต้องดูแลมิให้มีการเรียกเก็บค่าบริการจนเป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

๑๐. รัฐต้องคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยร่วมกับประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน และต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด

๑๑. รัฐต้องอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และต้องจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

๑๒. ถ้าการดำเนินการใด ๆ ของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน (EHIA) และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งชุมชนและประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อน และต้องนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตด้วย ถ้ามีผลกระทบเกิดขึ้น รัฐต้องเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม และโดยไม่ชักช้า

๑๓. รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในความครอบครองของราชการที่มิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารที่ว่านั้นได้โดยสะดวก เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความโปร่งใส ประชาชนตรวจสอบได้โดยตรง อันจะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและระงับยับยั้งการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑๔. รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรของดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน โดยการจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความ

มั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนได้ใช้ประโยชน์ในการใช้คลื่นความถี่นั้นด้วย

๑๕. รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคและต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเพราะประชาชนทุกคนเป็นผู้บริโภค

๑๖. รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืน ไม่ใช้จ่ายเงินงบประมาณฟุ่มเฟือยอย่างที่ผ่าน ๆ มา ไม่สร้างภาระรุงรังหนักหนาสาหัสแก่ลูกหลานในอนาคต และมีระบบภาษีที่เป็นธรรม

๑๗. รัฐต้องใช้มาตรการและกลไกเพื่อขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทุกรูปแบบ และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับการคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

แนวนโยบายแห่งรัฐ

๑. จัดให้มี "ยุทธศาสตร์ชาติ" เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล โดยยุทธศาสตร์ชาติจะกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ของชาติ และแผนยุทธศาสตร์ (Strategic plan) ที่ประชาชนทุกภาคส่วนและรัฐเห็นดีเห็นงามร่วมกัน และร่วมมือกันในทุกทางเพื่อเป็นพลังในการช่วยกันทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนของชาติในระยะยาวเหมือนชาติอื่น ๆ มีตัวชี้วัดความคืบหน้าในการดำเนินการและความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นสากล โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และประชาชนทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

๒. ส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศโดยถือหลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน และไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกันให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ และคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติและของคนไทยในต่างประเทศ

๓. จัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

๔. มีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัดปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ

๕. ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายในคดีอาญาตามที่กฎหมายบัญญัติ

๖. อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น โดยในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานนั้น รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา ในทุกกรณี และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาดังกล่าวด้วย

๗. จัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาศิลปวิทยาการให้เกิดความรู้ การพัฒนาการและนวัตกรรม เพื่อความเข้มแข็งของสังคมและเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ

๘. ส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุขและไม่ถูกรบกวน แต่ต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

๙. ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม จัดให้มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและมีจิตใจเข้มแข็ง ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาให้ไปสู่ความเป็นเลิศและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น

๑๐. ให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ยากไร้ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ คุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และให้การบำบัด ฟื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว

๑๑. จัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย และสภาพของบุคคล

๑๒. วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการ

ให้เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๑๓. มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ดินทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๑๔. จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนรวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น

๑๕. จัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้และช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ดินทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสม

๑๖. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานโดยเหมาะสมกับศักยภาพและวัย มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มีหรือส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงานหรือยามชรานั่นเอง รวมทั้งจัดให้มีระบบแรงงานสัมพันธ์ที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๑๗. จัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน (Inclusive and sustainable growth) อันเป็นแนวทางการพัฒนาที่เป็นสากล สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลก แทนการมุ่งเน้นระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรีที่มือใครยาวสาวได้สาวเอา มุ่งขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุ กับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ประกอบกัน ไม่ใช่มุ่งพัฒนาความเจริญทางวัตถุเป็นหลักอย่างเช่นที่ผ่าน ๆ มา

๑๘. ไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภค หรือการจัดทำบริการสาธารณะ

๑๙. ส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๒๐. พัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนอย่างสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒๑. การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรม และต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒๒. จัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่ไม่จำเป็นโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ทั้งต้องจัดให้มีระบบการวิเคราะห์หรือตรวจสอบความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมาย และมีระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกฉบับเป็นระยะ ๆ เพื่อให้กฎหมายมีกลไกหรือมาตรการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

๒๓. ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

ระบบเลือกตั้ง ส.ส. – กาบัตรเดียว

๑. ส.ส. เขต ๓๕๐ คน และ ส.ส. บัญชีรายชื่อ ๑๕๐ คน รวม ๕๐๐ คน

๒. วาระ ๔ ปี

๓. เลือกตั้งโดยตรงและลับ

๔. ให้ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีในวันเลือกตั้งมีสิทธิเลือกตั้งได้ ซึ่งเป็นการขยายสิทธิจากเดิมในอดีตที่ต้องมีอายุครบ ๑๘ ปีในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

๕. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าคูหากาบัตรเดียว ได้ทั้ง ส.ส. เขต และ ส.ส. บัญชีรายชื่อ

๖. ที่ต้องให้มี ส.ส. บัญชีรายชื่อ เพราะ ส.ส. เขตใช้ระบบใครได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง (First Past the Post) ดังนั้น คะแนนเสียงที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ลงให้แก่ผู้ซึ่งไม่ได้รับเลือกตั้งอื่นทุกราย รวมทั้งคะแนนเสียงไม่เลือกใคร (Vote No) จึงไม่มีความหมายทั้ง ๆ ที่หลายกรณีนั้น คะแนนของผู้ได้รับเลือกตั้ง ยังไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยซ้ำไป และคะแนนของผู้ซึ่งไม่ได้รับเลือกตั้งทุกรายรวมกันแล้วกลับมากกว่าคะแนนผู้ได้รับเลือกตั้งเสียอีก ซึ่งไม่เป็นธรรม

๗. เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงกำหนดให้นำคะแนนเสียงทุกคะแนนที่มีการลงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. เขต ทุกรายไปใช้ในการคำนวณจำนวนผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่แต่ละพรรคจะพึงมี โดยใช้วิธีบัญญัติไตรยางค์ธรรมดา หากพรรคใดได้ ส.ส. เขตเกินจากจำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีแล้ว ก็ให้ถือว่ามี ส.ส. เท่านั้น – ไม่ได้รับ ส.ส. บัญชีรายชื่อเพิ่มอีก – แต่ถ้าได้ ส.ส. เขต น้อยกว่าจำนวน ส.ส. ที่พึงมี ก็จะได้รับ ส.ส. บัญชีรายชื่อเพิ่มจนครบจำนวน ส.ส. ที่พึงมี นอกจากนี้ ผู้สมัครซึ่งจะได้รับเลือกเป็น ส.ส. เขต ก็ต้องได้คะแนนมากกว่าจำนวนคะแนนเสียงไม่เลือกใคร (Vote No) ด้วย ซึ่งสามารถแก้ปัญหาความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นได้

๘. ในระบบนี้ พรรคการเมืองต้องเฟ้นหาผู้สมัครที่ดีที่สุดในแต่ละเขตเพราะมีผลกระทบต่อคะแนนรวมที่แต่ละพรรคจะได้รับจากการเลือกตั้ง ไม่ใช่ทำแบบเดิม ๆ ว่าถ้าในเขตใดไม่มีการแข่งขันจะส่งใครไปลงก็ได้เหมือนกับที่พูดกันว่าส่งเสาโทรเลขไปลงก็ยังได้รับเลือกตั้งอันเป็นการดูหมิ่นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งน่าจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนเบื่อการเมืองและการเลือกตั้ง และขาดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในประชาธิปไตย

๙. การใช้บัตรใบเดียวในการเลือกตั้ง ทำให้เสียงทุกเสียงของประชาชนมีความหมายไม่ว่าจะไปลงคะแนนเสียงให้ใคร ก็จะไม่สูญเปล่า เพราะจะถูกนำไปนับรวมเป็นคะแนนของพรรคที่ประชาชนลงคะแนนให้ทั้งประเทศ แล้วนำไปคำนวณหาจำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคจะพึงมีเพื่อจัดสรร ส.ส. บัญชีรายชื่อให้พรรคนั้น คะแนนของประชาชนจึงมีน้ำหนักมากขึ้นทั้งยังเป็นการสะดวกในการออกเสียงลงคะแนน ไม่ทำให้เกิดบัตรเสียในความสับสนของการกาบัตร

กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร ส.ส. – ให้เข้มเพื่ออนาคตของชาติ

บุคคลดังต่อไปนี้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็น ส.ส.

๑. ติดยาเสพติดให้โทษ

๒. เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

๓. เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

๔. เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

๕. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

๖. อยู่ระหว่างถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามคำพิพากษาหรือตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

๗. ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

๘. เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปี นับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๙. เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

๑๐. เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑๑. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

๑๒. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

๑๓. เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง

๑๔. เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๑๕. เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี

๑๖. เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

๑๗. เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

๑๘. อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หน้าที่ ส.ส.

๑. พิจารณาร่างกฎหมาย

๒. ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๓. ปีหนึ่งมีประชุม ๒ สมัย สมัยละไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน

๔. ส.ส. ๑ ใน ๕ สามารถเสนอญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะได้ (เดิมเปิดอภิปรายทั้งคณะไม่ได้) แต่ให้ทำได้เพียงปีละครั้งเพื่อเปิดโอกาสให้รัฐบาลมีเวลาทำงานพอสมควร

๕. ส.ส. ๑ ใน ๑๐ สามารถเสนอญัตติเพื่อขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติได้ เพื่อเป็นช่องทางให้สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้

๖. เพื่อให้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองอย่างแท้จริง ถ้าผู้นำฝ่ายค้านเห็นว่ามีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ซึ่งการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้นำฝ่ายค้านจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ ในกรณีนี้คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุม แต่รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้ วิธีประชุมให้ประชุมลับ เพราะต้องการให้ฝ่ายการเมืองทุกฝ่ายรับผิดชอบร่วมกันแก้ไขปัญหาของชาติ ไม่ใช่ใช้การถ่ายทอดสด เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงและโจมตีกันไปมา ซึ่งมีแต่จะสร้างความแตกแยกเหมือนเช่นที่ผ่าน ๆ มา

๗. ในเรื่องงบประมาณ ส.ส. จะแปรญัตติเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการไม่ได้ แต่อาจแปรญัตติตัดลดรายจ่ายได้ เว้นแต่รายการ (๑) ส่งใช้ต้นเงินกู้ (๒) ส่งใช้ดอกเบี้ยเงินกู้ (๓) ใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

๘. ห้าม ส.ส. แปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้ตนมีส่วนในการใช้งบประมาณรายจ่าย (งบ ส.ส.) ถ้ามีการกระทำดังกล่าว ส.ส. ๑ ใน ๑๐ อาจเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ถ้าวินิจฉัยว่า มีการกระทำดังกล่าว ให้การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำดังกล่าวนั้นไม่มีผล และให้ ส.ส. นั้นพ้นจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น หากคณะรัฐมนตรีกระทำการดังกล่าวเสียเอง ให้คณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีผู้กระทำการหรือไม่ยับยั้งการกระทำนั้น ทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องต้องชดใช้เงินคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ยโดยมีอายุความ ๒๐ ปี

ทำไมยังต้องมี ส.ว.

๑. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ส.ว. ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นพี่เลี้ยงแก่ ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้งในพื้นที่ แต่เนื่องจากสมัยนั้นการศึกษาของประชาชนยังไม่ทั่วถึง และการเปลี่ยนแปลงเป็นประชาธิปไตยเกิดขึ้นรวดเร็วมาก ส.ส. ส่วนใหญ่จึงยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและในการตรากฎหมาย จึงมีการสร้าง ส.ว. ขึ้นเพื่อเป็น “สภาพี่เลี้ยง” ของ ส.ส. โดยจะแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ

๒. ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงที่มาของ ส.ว. จาก ส.ว. แต่งตั้ง เป็น ส.ว. เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน อย่างเดียวกับ ส.ส. การเลือกตั้ง ส.ว. โดยตรงนี้เองที่ทำให้ ส.ว. ต้องอิงกับระบบการเมืองเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง – เพราะการเลือก ส.ส. นั้นเรายังต้องแบ่งจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง เพราะเขตจังหวัดใหญ่เกิน หาเสียงไม่ไหว แต่ในการเลือกตั้ง ส.ว. ที่ผ่านมาได้กำหนดให้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้สมัคร ส.ว. จะหาเสียงได้ทั่วทั้งจังหวัด – ผู้สมัคร ส.ว. จึงต้องยึดโยงกับพรรคการเมืองเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญที่ผ่านมาได้ให้อำนาจแก่ ส.ว. ในการ “ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ด้วย ทั้ง ๆ ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงเหมือนกับ ส.ส. ดังนั้น จึงไม่ยากที่ฝ่ายการเมืองจะ “ครอบงำ” ส.ว. เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นการยากที่ ส.ว. จะมีความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่

๓. แม้หลังจากนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงที่มาของ ส.ว. โดยใช้ระบบผสม กล่าวคือมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนส่วนหนึ่ง กับ ส.ว. สรรหา อีกส่วนหนึ่ง ก็ไม่ได้แก้

ปัญหาเดิม แถมเพิ่มปัญหาใหม่เข้าไปอีก – เพราะ ส.ว. เลือกตั้ง ยังคงอิงกับระบบการเมือง ส่วน ส.ว. สรรหาก็ถูกกล่าวหาว่าไม่มีความยึดโยงกับประชาชน – การทำงานของ ส.ว. อันมีที่มาแตกต่างกันจึงขาดความเป็นเอกภาพมากกว่าเดิม

๔. อย่างไรก็ดี ร่างรัฐธรรมนูญนี้เห็นว่า ส.ว. ยังคงมีความสำคัญสำหรับประเทศไทย แต่มิใช่ในฐานะสภาพี่เลี้ยงอย่างเดิม หากแต่เป็น “สภาเติมเต็ม หรือสภาพลเมือง” หรือสภาที่ประชาชนสามารถเข้าไปทำหน้าที่นิติบัญญัติได้โดยตรง อันจะช่วยให้พิจารณาร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของ ส.ส. ให้รอบคอบรอบด้านมากยิ่งขึ้นตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรากฎหมาย เพราะ ส.ส. เป็นตัวแทนพื้นที่และเป็นตัวแทนพรรค การพิจารณาร่างกฎหมายจึงยังขาดมุมมองของภาคส่วนอื่นที่หลากหลายของสังคม อันจะทำให้กฎหมายต่าง ๆ มีความรอบคอบมากขึ้น

๕. นอกจากนี้ การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งนั้นที่ผ่าน ๆ มาก็แสดงให้เห็นว่าเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้ฝ่ายการเมืองที่ไม่สุจริตพยายามเข้าแทรกแซง ส.ว. ในรูปแบบต่าง ๆ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมิได้กำหนดให้ ส.ว. มีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกต่อไป

ระบบการเลือก ส.ว.

๑. ส.ว. มีจำนวน ๒๐๐ คน

๒. เดิมใช้เลือกตั้งโดยตรงกับแต่งตั้งมีปัญหามาก เพราะที่มาจากการเลือกตั้งเกือบทั้งหมดจะอิงกับพรรคการเมืองเพราะต้องหาเสียง ต้องใช้หัวคะแนน การเมืองแทรกแซงได้ แต่ถ้ามาจากการแต่งตั้งก็ถูกกล่าวหาว่าขาดความยึดโยงกับประชาชน

๓. ดังนั้น ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงเปลี่ยนวิธีการเลือก ส.ว. ใหม่ โดยให้มาจากการเลือกกันเองของประชาชนพลเมืองผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือมีสถานะต่าง ๆ เช่น ผู้พิการ ฯลฯ หรือเคยทำงานในด้านต่าง ๆ จากทุกภาคส่วนที่หลากหลายของสังคม (All walks of life)

๔. วิธีการเลือก ส.ว. เช่นนี้ “เปิดกว้าง” ให้ประชาชนพลเมืองทุกคนซึ่งมีคุณสมบัติสมัครเข้ารับการเลือกได้โดยสะดวก เพื่อเปิดช่องให้ประชาชนเข้ามา “มีส่วนร่วมโดยตรง” ในการใช้อำนาจอธิปไตย แล้วให้ผู้สมัครแต่ละด้านเลือกกันเองให้ได้ ๒๐๐ คน โดยให้เลือกไขว้กลุ่มเพื่อป้องกันการรวมหัวกันทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ

หน้าที่ ส.ว.

๑. ไม่ใช่สภาพี่เลี้ยงของ ส.ส. อย่างเดิม หากแต่เป็น "สภาเติมเต็ม" โดยจะช่วยพิจารณาร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณา ของ ส.ส. ให้รอบด้าน เพราะเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือเคยทำงานในด้านต่าง ๆ จากภาคส่วนที่หลากหลายของสังคม

๒. เห็นชอบการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ที่มา นายกรัฐมนตรี (นรม.)

๑. ในการหาเสียง พรรคต้องแจ้งชื่อผู้ที่พรรคจะเสนอเป็นนายกรัฐมนตรี ต่อ กกต. ด้วย พรรคละไม่เกิน ๓ รายชื่อ และในการหาเสียง ต้องประกาศให้ประชาชนทราบรายชื่อดังกล่าวด้วย

๒. รายชื่อที่เสนอ พรรคเป็นผู้คัดเลือกและเสนอ จะเสนอจากผู้เป็นหรือไม่เป็นสมาชิกพรรคก็ได้ และจะเป็น ส.ส. หรือไม่ก็ได้ ถือเป็นเอกสิทธิ์ของพรรคที่จะตัดสินใจ และพรรคต้องรับผิดชอบต่อสมาชิกพรรคและประชาชนในการตัดสินใจนั้น

๓. ที่ผ่านมาประชาชนไม่มีสิทธิรู้ล่วงหน้าว่าใครจะมาเป็นนายกรัฐมนตรี – ร่างรัฐธรรมนูญนี้จึงกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิที่จะรับรู้ด้วยว่าพรรคการเมืองที่ตนจะตัดสินใจสนับสนุนนั้นมีจุดยืนอย่างไร จะเสนอใครเป็นนายกรัฐมนตรี

๔. ผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรี ทั้งต้องมีหนังสือยินยอมให้พรรคเสนอชื่อ – การยินยอมให้เสนอชื่อเกินหนึ่งพรรค การยินยอมนั้นเป็นโมฆะ

๕. ส.ส. เป็นผู้เลือก นรม. จากรายชื่อในบัญชีของพรรคร่วมรัฐบาลที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็น ส.ส. ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด (อย่างน้อย ๒๕ คน)

คณะรัฐมนตรี (ครม.)

๑. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี (นรม.) คนหนึ่ง และรัฐมนตรี (รมต.) อื่นอีกไม่เกิน ๓๕ คน

๒. จะเป็น ส.ส. หรือไม่ก็ได้

๓. ครม. ต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันเข้ารับหน้าที่ โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ

๔. นโยบายของ ครม. ต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ และสถานะทางการเงินการคลังของประเทศ

๕. ในการบริหารราชการแผ่นดิน ครม. ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เปิดเผย และมีความรอบคอบและระมัดระวังในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและประชาชนส่วนรวม

(๒) รักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

(๓) ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดองกัน

๖. รมต. ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบร่วมกันต่อรัฐสภาในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการตามนโยบายของ ครม.

๗. ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่ ครม. เห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของ ส.ส. และ ส.ว. นรม. จะขอให้ประธานรัฐสภาเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาโดยไม่มีการลงมติก็ได้

๘. ครม. อาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใด ๆ อันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเรื่องที่เกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ศาล

๑. หมวดศาล ประกอบด้วย ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร

๒. รับรองว่าผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งต้องให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง

๓. วางหลักประกันความเป็นอิสระว่า เงินเดือนและการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับผู้พิพากษาหรือตุลาการต้องมีความเป็นอิสระ และดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการตามที่กฎหมายบัญญัติ

ศาลรัฐธรรมนูญ

๑. จำนวน ๙ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

๒. มาจากผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ๓ คน ศาลปกครองสูงสุด ๒ คน ศาสตราจารย์สาขานิติศาสตร์ ๑ คน ศาสตราจารย์สาขารัฐศาสตร์/รัฐประศาสนศาสตร์ ๑ คน ผู้มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินระดับอธิบดีขึ้นไป ๒ คน

๓. วาระ ๗ ปี

๔. มีหน้าที่ดังนี้

(๑) วินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมาย

(๒) วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์กรอิสระ

(๓) วินิจฉัยการกระทำอันเป็นการล้มล้างรัฐธรรมนูญ

(๔) วินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของ ส.ส. และ ส.ว. และการสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรี

(๕) วินิจฉัยการกระทำอันเป็นการแปรญัตติกฎหมายงบประมาณที่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

(๖) วินิจฉัยว่าร่างกฎหมายที่เสนอใหม่มีหลักการซ้ำกับร่างกฎหมายที่ถูกยับยั้งหรือไม่

(๗) วินิจฉัยว่าหนังสือสัญญาใดเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคม หรือการค้าการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางหรือไม่

(๘) วินิจฉัยว่าบุคคลใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้หรือไม่

๕. ศาลรัฐธรรมนูญถูกตรวจสอบโดย ป.ป.ช. เหมือนกับองค์กรอื่น ๆ

องค์กรอิสระ

๑. มี ๕ องค์กร คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)

๒. เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อดำเนินการหรือตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เพื่อให้การบริหาร

ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยปัญหากฎหมายที่ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยคุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตัดสินปัญหาของ ส.ส. ส.ว. ครม. และองค์กรอิสระ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการทุจริต
หรือประพฤติมิชอบในหน่วยงานรัฐ

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ดูแลและจัดให้มีการเลือกตั้งและ
ประชามติอย่างสุจริตและเที่ยงธรรม

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
ตรวจสอบการใช้เงินของหน่วยงานรัฐ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ดูแลแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
ของประชาชนที่เกิดขึ้นจากรัฐ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ดูแลมิให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดยองค์กรอิสระต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันทำงานและกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม

องค์กรอิสระก็ถูกตรวจสอบได้

- ประชาชน ส.ส. และ ส.ว. สามารถยื่นตรวจสอบ ป.ป.ช. ได้ หากมีการประพฤติมิชอบ
- ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบองค์กรอิสระ และศาลรัฐธรรมนูญได้ หากมีการประพฤติมิชอบหรือร่ำรวยผิดปกติ

ราชการแผ่นดินของประเทศดำเนินไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต และโปร่งใส – มิใช่องค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อจ้องจับผิดรัฐบาลหรือนักการเมืองเหมือนอย่างที่เข้าใจคลาดเคลื่อนกันมาโดยตลอด – และร่วมกันกำหนด "มาตรฐานทางจริยธรรม" ที่จะนำไปใช้บังคับแก่ ส.ส. ส.ว. และ ครม. ด้วย

๓. การใช้อำนาจ การปฏิบัติหน้าที่ และการใช้ดุลพินิจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง

๔. มาจากการสรรหาหรือคัดเลือก แล้วแต่กรณี

๕. ในการสรรหาจะมีคณะกรรมการสรรหา มีประธานศาลฎีกาเป็นประธาน (หลักการเดียวกับ รธน. ๕๐)

๖. ผู้ได้รับการสรรหาต้อง (๑) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ (๒) มีความรับผิดชอบสูง (๓) มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ (กล้าตัดสินใจ) และ (๔) มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม (Role model)

๗. ถ้าองค์กรอิสระแห่งใดไต่สวนกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วพบว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำนั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรอิสระแห่งอื่นด้วย ให้องค์กรอิสระนั้นส่งเรื่องให้องค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน

๘. องค์กรอิสระแต่ละแห่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการโดยเฉพาะ โดยให้มีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบขององค์กรอิสระแต่ละแห่งเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้น

องค์กรอัยการ

- รับรองความมีอยู่และความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอัยการ และเพื่อให้พนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเต็มที่ ปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์และการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง มีอิสระในการสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมเพื่ออำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน

การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์

- ส.ส. ส.ว. และ ครม. ต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of interest)

การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. กำหนดให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่กฎหมายบัญญัติ

๒. การจัดตั้ง อปท. รูปแบบใดให้คำนึงถึงความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกัน

๓. อปท. มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ใช่คิดถึงการหารายได้อย่างเดียว

๔. รัฐต้องดำเนินการให้ อปท. มีรายได้ของตนเองให้สามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเพียงพอ

๕. การจัดทำบริการสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะของ อปท. แต่ละรูปแบบ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติโดยสอดคล้องกับรายได้ของท้องถิ่น ซึ่งต้องกำหนดขั้นตอนในการกระจายอำนาจของส่วนราชการ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้แก่ อปท. ด้วย

๖. อปท. ต้องมีอิสระในการบริหาร การจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะและการเงินและการคลัง

๗. การกำกับดูแล อปท. ให้ทำเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. การบริหารงานบุคคลของ อปท. ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๙. สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

๑๐. ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ แต่วิธีอื่นดังกล่าวต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย

๑๑. ในการดำเนินงาน อปท. สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลและดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

๑๒. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นยังคงมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๑. ห้ามแก้เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ

๒. รัฐสภาเป็นผู้พิจารณาญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เสนอโดยสมาชิกรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

การปฏิรูปประเทศ

๑. กำหนดให้ต้องมีการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม (รวมทั้งตำรวจ) การศึกษา เศรษฐกิจ และด้านอื่นที่จำเป็น เพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ

(๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ

(๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน ซึ่งต้องกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีกฎหมายดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

บทเฉพาะกาล

๑. รองรับสถานะขององค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) และที่แก้ไขเพิ่มเติม ว่ายังคงอยู่ต่อไปและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญนี้

๒. กำหนดให้ ส.ว. ในวาระเริ่มแรกมาจากการสรรหาของ คสช. ผ่านคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๑๙๔ คน ผ่านการเลือกตามรัฐธรรมนูญนี้ ๕๐ คน และมี ส.ว. โดยตำแหน่ง ๖ คน รวม ๒๕๐ คน โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียง ๕ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง สำหรับอำนาจหน้าที่ของ ส.ว. ชุดแรกนี้ มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับ ส.ว. ที่มาจากการเลือกตามร่างรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศให้สำเร็จตามที่กฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศบัญญัติไว้ด้วย เพื่อให้การปฏิรูปประเทศเดินหน้าไปได้อย่างแท้จริง

๓. ในระยะ ๕ ปีแรก ร่างกฎหมายที่สำคัญบางประการ ถูกกำหนดให้ต้องพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๔. รับรองความมีอยู่และความชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายของประกาศ คำสั่ง และการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่จะออกใช้บังคับต่อในระหว่างที่ยังไม่มีรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญใหม่นี้ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้เคยรับรองไว้แล้ว

ที่มา : คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. **คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๑ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๒,** เมษายน ๒๕๕๙.

บรรณานุกรม

หนังสือ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. **กฐินพระราชทานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ณ วัดทองนพคุณ.** กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์, ๒๕๕๘

________________________. **ความรู้เกี่ยวกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)** กรุงเทพฯ : วงศ์สว่างพับลิชชิ่ง แอนด์ พริ้นติ้ง, ๒๕๕๘

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. **คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่มที่ ๑.** กรุงเทพฯ : เมษายน ๒๕๕๙

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (๒๕๕๙). **คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ** http://cdc.parliament.go.th/draftconstitution2/more_news.php?cid=62 (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙)

กรมการศาสนา (๒๕๕๙). **การขอรับพระราชทานผ้าพระกฐิน ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙** http://www.dra.go.th/th/cmsdetail-11-12-1-1024.html. (สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙)

อานิสงส์การทำบุญทอดกฐิน

- ทำให้เกิดมาในตระกูลที่ดี มีสัมมาทิฐิ
- ทำให้ได้ลักษณะที่งดงาม สมส่วน
- ทำให้มีผิวพรรณงดงาม
- ทำให้มีทรัพย์มาก ไม่ลำบากในการแสวงหาทรัพย์
- เมื่อละโลกแล้ว ย่อมไปบังเกิดในสวรรค์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
Call Center : วุฒิสภา ๑๑๐๒
www.senate.go.th